

COMMISSIE BIER

COMMISSIE FRISDRANKEN EN WATERS

COMMISSIE GEDISTILLEERD

COMMISSIE SLIJTERS

JAARVERSLAG 2010

Voorwoord

In de vorige jaarverslagen werd melding gedaan van de moeilijke omstandigheden waarin het Productschap Dranken verzeild was geraakt. De structuur van het schap met vier afzonderlijke commissies stuitte op bezwaren van een deel van de achterban en het gevolg was dat de werkingssfeer en structuur van het productschap zou worden gewijzigd. De Commissie Slijters zou ophouden met bestaan en de slijterijen zouden uit de werkingssfeer van het schap verdwijnen. De biersector had het voornemen zijn publiekrechtelijke activiteiten bij het Productschap Akkerbouw onder te brengen, onder opheffing uiteraard van de Commissie Bier bij het Productschap Dranken. De sectoren gedistilleerd en frisdranken & waters zullen samen verder gaan in een productschap. Het secretariaat van het productschap, tevens het secretariaat van Commissie Gedistilleerd is sinds 2009 ondergebracht in het pand van het Hoofdproductschap Akkerbouw.

In 2009 koesterde het bestuur van het Productschap Dranken nog goede hoop dat in 2010 de voorgenomen wijzigingen doorgevoerd zouden worden en er begin 2011 een nieuw Productschap Dranken zou staan. Het jaar 2010 bewees dat zaken in Publiekrechtelijke bedrijfsorganisaties en hun bestuurlijke omgeving niet zo snel gaan. Nadat eind 2009 alle dragende organisaties de minister van SZW kenbaar maakten hoe het schap moest worden gewijzigd is er nauwelijks voortgang gemaakt: er bleken toch bezwaren te bestaan tegen aansluiting van bier bij Akkerbouw en de afwikkeling van Commissie Slijters is evenmin afgerond. Eind 2010 werd duidelijk dat advisering door de SER op het verzoek tot wijziging van het productschap niet op korte termijn zou gaan plaatsvinden.

Vanwege de overgangsfase die in 2009 bestond had het bestuur van het productschap zich voorgenomen om geen nieuwe voorzitter te benoemen, maar terug te vallen op de beide vice-voorzitters, de heren De Keijzer en Snijder. In 2009 heeft de heer Snijder de voorzittershamer gehanteerd, en per 1 januari 2010 zou hij die weer overgedragen aan de heer De Keijzer. Echter, op verzoek van de minister van SZW is in juni 2010 de heer Snijder toch voorgedragen tot benoeming tot voorzitter. Dat had ook nog heel wat voeten in de aarde omdat de wet weliswaar de mogelijkheid kent van een voorzitter uit eigen kring, maar de Code Goed Bestuur hier geen rekening mee houdt. Vanwege de overgangsfase waarin het schap verkeert en de bekendheid van de heer Snijder met de specifieke kenmerken van dit schap en zijn bereidheid deze taak op zich te nemen meende het bestuur er goed aan te doen de heer Snijder voor te dragen. Bij het uitbrengen van dit jaarverslag was de benoeming van de heer Snijder nog niet ontvangen.

Ook deed de politieke discussie over het voortbestaan van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisaties weer van zich horen. Met het aantreden van een nieuwe Tweede Kamer lijken de verhoudingen in het parlement tussen pro- en contra PBO verschoven. De VVD heeft in het najaar 2010 een motie aangekondigd tot opheffing van de PBO, die gezien de verhouding wel eens op een meerderheid in de kamer zou kunnen rekenen. De minister van SZW heeft aangeboden om in 2011 draagvlakonderzoeken bij de PBO versneld uit te laten voeren, de taken van de PBO te evalueren en te komen tot een clustering van schappen. Inmiddels is bekend dat een herschikking van de (taken van de) schappen onderzocht zal worden, gekoppeld aan een onderzoek naar de wijze waarop dat georganiseerd kan worden en dat een aantal grote schappen samen zullen gaan in één kantoor te Zoetermeer. Verder heeft de minister geen behoefte in dit stadium aan de draagvlakonderzoeken. E.e.a. heeft ook voor Productschap Dranken het directe gevolg dat in nabije toekomst nieuwe huisvesting moet worden gezocht aangezien het huidige adres in het HPA-gebouw leeg komt te staan.

Helaas heeft het productschap in 2010 ook afscheid moeten nemen van twee zeer gewaardeerde bestuursleden. Kort na elkaar overleden Jean Paul Eykelenkamp en Philip Schraven. Beide heren zaten in het bestuur als lid en plaatsvervangend lid namens de groothandel, de GDH. Voor beiden gold dat zij altijd zeer betrokken waren bij de gang van zaken van de groothandelsector en de branchevereniging en daarmee ook in het productschap en de onderliggende commissies. Met hen verliezen hun bedrijven echte ondernemers en boegbeelden van hun bedrijven. Wij zullen hun bestuurlijke kundigheid en inzet missen net als hun persoonlijke inbreng.

Er was ook goed nieuws. Nadat in september 2009 gesproken was over de nieuw uit te voeren onderzoeken naar de representativiteit van de dragende organisaties, zijn de resultaten hiervan in 2010 ook door de toezichthouder akkoord bevonden. De huidige dragende organisaties zijn inderdaad representatief met uitzondering van de Koninklijke Slijtersunie, die geen onderzoek heeft uitgevoerd.

De belangen van de sectoren werden nimmer uit het oog verloren en op veel terreinen is voortgang geboekt, zoals het opzetten van een Arbo-catalogus, het organiseren van cursussen, een festival en er zijn voorlichtingscampagnes gestart.

Het jaarverslag zal wederom niet in druk verschijnen om kosten te besparen. U kunt het verslag echter van de website downloaden. Kijk op www.productschapdranken.nl

Den Haag, 31 maart 2011

Joep Stassen, algemeen secretaris

Inhoudsopgave

	Voorwoord	2
Hoofdstuk 1	Algemeen	5
	1.1 Missie, doelgroepen, taken en aandachtsgebieden	5
	1.2 Terugblik 2010	6
Hoofdstuk 2	Bestuur en verantwoording	9
	2.1 Bestuur en organisatie Productschap Dranken	9
	2.2 Interne organisatie	10
	2.3 Organisatie van de afzonderlijke commissies	11
	2.4 Vertegenwoordigers van werknemers- en ondernemersorganisaties	11
	2.5 Relaties met andere organisaties	13
	2.6 Juridische zaken	16
	2.7 Verordeningen	16
	2.8 Effecten/gevolgen van beleid	18
	2.9 Terugkoppeling van effecten naar beleid	20
	2.10 Code Goed Bestuur	21
Hoofdstuk 3	Markt	23
	3.1 Communicatie, voorlichting en public relations	23
	3.2 Import en export	25
	3.3 Marktverhoudingen	26
	3.4 Onderzoek	27
	3.5 Distributie en logistiek	28
Hoofdstuk 4	Product en dienst	30
	4.1 Kwaliteit en voedselveiligheid	30
	4.2 Levensmiddelenwetgeving	32
	4.3 innovatie	34
Hoofdstuk 5	Arbeid	36
	5.1 Arbeidsvoorwaarden	36
	5.2 Scholing	37
	5.3 Informatie en Communicatie Technologie	38
Hoofdstuk 6	Algemeen belang	39
	6.1 Energie en milieu	39
	6.2 Alcoholbeleid	41
	6.3 Accijnzen	43
Hoofdstuk 7	Financiën	46
	7.1 Heffingen	46
	7.2 Subsidies en (financiële) relaties met andere organisaties	46
	7.3 Kerncijfers Productschap Dranken	47
	7.4 Balans van Productschap Dranken 2010	48
	7.5 Staat van baten en lasten Productschap Dranken 2010 (geconsolideerd)	49
	7.6 Staat van baten en lasten Productschap Dranken 2010 (vergelijkende cijfers)	50
	Afkortingenlijst	51

1. Algemeen

Het Productschap Dranken is op 1 juli 2002 bij Instellingsbesluit Productschap Dranken (Besluit van 6 mei 2002, Stb. 264) ingesteld als opvolger van het Productschap voor Bier, het Bedrijfschap Frisdranken en Waters, het Productschap voor Gedistilleerde Dranken en het Bedrijfschap Slijters. Het Productschap Dranken is een publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, waarin werknemers- en ondernemersorganisaties uit de vier sectoren samenwerken. Voor deze sectoren zijn binnen het schap vier commissies (ex art. 88a Wbo) gevormd: Commissie Bier, Commissie Frisdranken en Waters, Commissie Gedistilleerd en Commissie Slijters.

1.1 Missie, doelgroepen, taken en aandachtsgebieden

Missie Productschap Dranken

De missie van het productschap is vastgelegd in artikel 71 van de Wet op de bedrijfsorganisatie: Het Productschap Dranken heeft als missie een het algemeen belang dienende bedrijfsuitoefening door de ondernemingen, waarvoor zij is ingesteld, te bevorderen, alsmede het gemeenschappelijk belang van die ondernemingen en van de daarbij betrokken personen te behartigen.

Doelgroepen

Het Productschap Dranken is ingesteld voor de producenten, importeurs en groothandelaren van bier, gedistilleerde dranken, frisdranken, waters en siropen alsmede voor de detailhandel in alcoholhoudende dranken, mits het ondernemingen betreft met maximaal vijf verkoopplaatsen. De zogeheten filiaalslijters (ondernemingen met zes of meer verkoopplaatsen) vallen niet onder de werkingssfeer van het productschap. Nadrukkelijk is het productschap niet alleen werkzaam voor de ondernemers in de genoemde sectoren maar ook voor de werknemers in die bedrijven.

Taken en aandachtsgebieden

Het Productschap Dranken is een professionele, gespecialiseerde organisatie die vanuit haar wettelijke positie de ontwikkeling van de betrokken sectoren bevordert en ondersteunt. Tevens fungeert zij als kenniscentrum met kwalitatief hoogwaardige, relevante en actuele informatie. Hierdoor worden de collectieve en gemeenschappelijke belangen van de sector efficiënt en effectief gediend. De in het Productschap Dranken bestaande diversiteit aan bedrijven, maakt het nodig dat de uitvoering van de taken in commissies plaatsvindt. Het schap heeft in juli 2002, toen het werd opgericht, een aantal gemeenschappelijke speerpunten vastgesteld om tot een coherent beleid te komen. De basis van dit beleid is te vinden in het beleidsplan 2007-2009, vastgesteld in de bestuursvergadering van 6 november 2006. In dit plan zijn de volgende speerpunten geïdentificeerd:

1. Verantwoorde alcoholconsumptie
2. Gebalanceerde calorie-inname
3. Evenwichtig milieubeleid
4. Kwaliteitszorg
5. Vooruitstrevend sociaal beleid
6. Scholing en opleiding
7. Markteconomische ondersteuning
8. Verbetering logistieke infrastructuur
9. Ondersteuning bij bedrijfsvoering
10. Evenwichtig fiscaal beleid

Deze onderwerpen komen aan bod in de volgende hoofdstukken.

Naast de behartiging van het algemeen en het gemeenschappelijk belang van de ondernemingen op bovengenoemde terreinen, speelt de dienstverlening aan de ingeschreven ondernemingen, de daarin werkzame personen en aan buitenstaanders (overheid, maatschappelijke organisaties, burgers en dergelijke) een belangrijke rol. Die dienstverlening uit zich voornamelijk in de vorm van informatieverschaffing. Soms worden concrete acties ondernomen voor individuele bedrijven of groepen van ondernemingen of werknemers.

Ofschoon deze beleidsdoelstellingen nog altijd in de praktijk worden uitgevoerd, dienen deze toch periodiek geëvalueerd te worden. Vanwege de transitie van het productschap is dat in 2010 niet

gebeurd, ook omdat de verwachting was dat snel uitzicht zou zijn op een Productschap Dranken met een nieuwe opzet. Niettemin zal in 2011 hiernaar worden gekeken.

1.2 Terugblik 2010

Zoals in de inleiding is aangegeven maakt het Productschap Dranken al sinds 2008 een roerige tijd door. In 2008 is gekeken of er voldoende grond was voor commissies van het productschap om publiek georganiseerd te blijven, of commissies niet elders ondergebracht zouden moeten worden en wat de positie van het resterende schap zou zijn. Binnen de dragende organisaties is dit uitgebreid besproken en uiteindelijk is een aantal zaken duidelijk geworden:

1. De biersector heeft in 2009 besloten de Commissie Bier van het Productschap Dranken op te heffen en de publiekrechtelijke activiteiten van de bierbranche onder te brengen bij het Productschap Akkerbouw. Het Instellingsbesluit van dit schap moet daarvoor worden aangepast zo ook van het Productschap Dranken, waar de bereiding van bier uit diende te worden geschreven. In 2009 heeft het Productschap Akkerbouw de nodige bestuurlijke stappen op dit punt in gang gezet. In de loop van 2010 bleek dat er weerstand was binnen de geledingen van Akkerbouw tegen aansluiting van de biersector.
2. Commissie Slijters zal worden opgeheven. In 2009 heeft de dragende organisatie onder deze commissie, de Koninklijke SlijtersUnie toch aangegeven ook in het nieuwe Productschap Dranken vertegenwoordigd te willen zijn. Daartoe diende dan wel een nieuwe representativiteitstoets te worden doorstaan. Het reguliere representativiteitsonderzoek is in 2009 gestart. De SER heeft in het eindoordeel in 2010 vastgesteld dat de Koninklijke Slijtersunie niet heeft voldaan aan de eisen van het onderzoek en derhalve heeft deze organisatie alsnog de mogelijkheid dat binnen de wettelijke termijn van twee jaar aan te tonen. Gezien de eerdere besluiten op dit punt lijkt het niet waarschijnlijk.
3. De overgebleven Commissies Frisdranken & Waters en Gedistilleerd hechten nog steeds aan de publiekrechtelijke inbedding van hun activiteiten. Beide commissies hebben dan ook aangegeven door te willen gaan in productschapverband. De opzet van het huidige productschap zal daarbij wel verlaten worden. Er dient één productschap gevormd te worden door opheffing van de aparte commissies ex artikel 88a voor Frisdranken & Waters en Gedistilleerd. Verder is ook de aansluiting bij een andere PBO organisatie gerealiseerd. In april 2009 is het pand in Schiedam verkocht en in september van dat jaar is het secretariaat overgegaan naar Den Haag, ten kantore van het Hoofdproductschap Akkerbouw (HPA). Het Productschap Dranken is weliswaar op hetzelfde adres thans gevestigd en neemt diverse diensten af van het HPA, maar maakt geen deel uit van de organisatie van het HPA. Gezien de verwachte clustering van productschappen zal het Productschap Dranken in 2011 zich moeten beraden omtrent een nieuwe vestigingsplaats.

Nadat het bestuur in juli 2008 wegens het verstrijken van de termijn van de toenmalige voorzitter had besloten geen nieuwe voorzitter voor te dragen hebben de beide vice-voorzitters als waarnemend voorzitter de taken afwisselend vervuld. De vice-voorzitter namens de bonden, de heer De Keijzer was waarnemend voorzitter vanaf juli tot het einde van 2008. Vanaf 2009 heeft de heer Snijder (namens FWS) als waarnemend voorzitter opgetreden. De reden voor het vacant laten van de voorzitterspost was de verwachting dat binnen afzienbare termijn van een jaar of wellicht iets langer, het productschap een nieuwe opzet en werkings sfeer zou krijgen.

In februari 2010 ontving het productschap een brief van het Ministerie van SZW waarin het bestuur verzocht werd te komen met een voordracht voor een voorzitter, aangezien de verwachting was dat de wijzigingen in het productschap nog wel enige tijd op zich zouden laten wachten. Gezien de overgangsfase waar in het schap verkeert, heeft het bestuur ervoor gekozen te komen tot een voordracht uit het midden van het bestuur en is de heer Snijder gekandideerd. De heer Snijder maakte reeds deel uit van het bestuur en het dagelijks bestuur namens de Frisdranken en Watersector en was goed bekend met de lopende discussies en de uitgestippelde strategie. In overleg met de SER is vervolgens een alternatieve voordrachtsprocedure opgesteld en doorlopen, omdat de Code Goed Bestuur alleen voorschriften kent m.b.t. de voordracht van voorzitters van buitenaf.

Nadat een gemotiveerd voornemen tot benoeming van de heer Snijder was gepubliceerd, waarop gereageerd kon worden, is in de juni vergadering van het bestuur van Productschap Dranken de heer

Snijder voorgedragen voor het voorzitterschap. Het definitieve besluit tot benoeming wordt spoedig verwacht.

Het bestuur heeft in 2009 uit zijn midden een dagelijks bestuur gekozen bestaande uit twee vertegenwoordigers van de bonden (FNV Bondgenoten en CNV Bedrijvenbond) en twee bestuurders namens de branches frisdranken & waters en gedistilleerd. Dit dagelijks bestuur is tevens belast met de afbouw van het productschap en is verantwoordelijk voor de bestuurlijke begeleiding en afstemming. Het dagelijks bestuur is in 2010 4 maal in vergadering bijeen geweest om de voortgang van de veranderingen te bespreken.

De besturen van de commissies en het productschap streefden naar een beëindiging van het huidige productschap per aanvang 2010. Dat zou inhouden dat ultimo 2009 de Commissies Slijters en Bier opgeheven moesten zijn, het Instellingsbesluit van het Productschap Dranken én Akkerbouw aangepast moest zijn en alle formaliteiten en obstakels voor een aansluiting van het overgebleven productschap bij een ander schap weggenomen zouden moeten zijn. Dat is niet gelukt. Ook niet in 2010. De afwikkeling van het huidige schap en het aansluiten bij een andere organisatie zijn niet haalbaar gebleken binnen de termijn van twee jaar. Eind 2009 hebben de organisaties die wijziging wensten van de werkingssfeer van het productschap de brieven aan de minister van SZW gestuurd, waarna de procedure tot wijziging van dit instellingsbesluit pas in gang is gezet. In 2010 heeft Commissie Slijters de financiële implicaties van de opheffing van deze commissie in kaart gebracht, waarna met de inning van gelden is aangevangen. De activiteiten van deze commissie betreffen hoofdzakelijk het verzorgen van slijtersopleidingen en zijn in 2010 doorgegaan.

De voorgenomen opheffing van de Commissie Bier en het verwijderen van de bierbereiding uit de werkingssfeer van Productschap Dranken in 2010 hield in dat gekomen moest worden tot een financiële afwikkeling van de geldelijke verplichtingen m.b.t. deze commissie én dat overheveling van de bestaande bierverordeningen naar Productschap Akkerbouw in gang werd gezet. De financiële eindafrekening voor bier was betrekkelijk eenvoudig in kaart te brengen, aangezien deze hoofdzakelijk bestond uit personeelslasten van de secretaris van deze commissie die begin 2011 met pensioen zou gaan. De bestuurlijke aansluiting naar Akkerbouw is evenwel niet gereed gekomen aangezien er geen consensus leek te bestaan bij alle geledingen in de achterban van Akkerbouw omtrent deze overgang. Deze kwestie zal nader aan de orde moeten komen in 2011.

In december 2010 heeft overleg plaatsgevonden tussen SER en het Productschap Dranken over de afwikkeling van de financiën van de verdwijnende commissies alsmede de garantstelling voor evt. nakomende lasten. De situatie voor bier is betrekkelijk eenvoudig: bier blijft publiekrechtelijk georganiseerd, alleen bij een ander schap en in een andere structuur. Het nieuwe schap zal dan ook garant moeten staan voor de schulden die samenhangen met de sector bier. Voor de slijters ligt dat wat gecompliceerder aangezien deze sector niet langer publiekrechtelijk georganiseerd zal zijn. Voor eventuele nakomende schulden dient dan ook het Productschap Dranken zich garant te stellen. De afspraken die in 2002 zijn gemaakt bij de oprichting van het PD tussen de afzonderlijke sectoren omvatten de bepaling dat iedere sector geheel zelfstandig verantwoordelijk is voor de schulden die samenhangen met de opheffing van de eigen commissie. De garantstelling door Productschap Dranken voor schulden van de slijters moet gevormd worden door een voorziening (fonds) gevuld door gelden afkomstig van de slijters.

SER heeft aangegeven dat de advisering door de toezichthouder niet kan plaatsvinden zolang de financiële afwikkeling niet is afgedicht met de gevraagde garanties.

In augustus 2009 heeft overleg plaats gevonden tussen SER en het schap over het reguliere representativiteitsonderzoek van de dragende organisaties. In juni 2009 heeft de Toezichtkamer van de SER een nieuw protocol vastgesteld om de representativiteit van organisaties vast te stellen. Eén wijziging is dat vooraf afstemming moet plaats vinden met het schap over de onderzoeken. Deze representativiteitsonderzoeken moeten iedere 4 jaar uitgevoerd worden en de laatste maal was in 2006, zodat in 2010 dit weer op het programma stond. De voorbereidingen zijn dus in 2009 begonnen. Aangezien dergelijke onderzoeken ook nodig zijn om te komen tot een wijziging van de werkingssfeer is afgesproken met de SER dat in principe de uitkomsten ook gebruikt zullen worden voor de verder aanpassingen bij de werkingssfeer van het productschap. De NB (brouwindustrie), FWS (frisdranken en watersindustrie), GDH (groothandel), VIP (gedistilleerindustrie en handel) en VNO-NCW (ethylalcoholindustrie) hebben in 2009 de onderzoeken uitgevoerd en in 2010 is de representativiteit

beoordeeld door de SER. Bij schrijven d.d. 28 juni 2010 heeft SER kenbaar gemaakt dat de dragende organisaties van Productschap Dranken, met uitzondering van Koninklijke SlijtersUnie voldoen aan de eisen van de Verordening representativiteit en het Besluit advisering representativiteit.

Draagvlakonderzoek

In 2010 zijn alle schappen in afwachting geweest van het tot stand komen van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) waarin de eisen gesteld worden aan het periodieke draagvlakonderzoek. Het draagvlakonderzoek is een representatieve peiling onder alle aangesloten ondernemingen over de activiteiten van het schap. Hoewel al veel eisen bekend waren is in 2010 geen definitief AMvB gepubliceerd. In 2010 is wel al voorsortierend op de komende onderzoeken gesproken met mogelijke bureaus die dergelijk onderzoek zouden kunnen uitvoeren. Ook Productschap Dranken heeft met bureaus gesproken en is tot een short list gekomen. De politieke ontwikkelingen en de gevolgen die deze kunnen hebben voor het wel of niet uitvoeren van onderzoek op dit vlak worden afgewacht.

2 . Bestuur en verantwoording

2.1 Bestuur en organisatie Productschap Dranken

Het bestuur van het Productschap Dranken is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van ondernemers- en werknemersorganisaties. Het aantal bestuursleden bedraagt tien (vijf namens de ondernemers en vijf namens de werknemers). Dit is voor een periode van twee jaar. Op 1 juli 2010 ving de zittingsperiode van het bestuur aan met een looptijd tot en met 30 juni 2012. Daartoe hebben de vertegenwoordigende werkgevers- en werknemersorganisaties opnieuw bestuursleden aangewezen. Er hebben geen wijzigingen plaatsgevonden. Het secretariaat van het Productschap Dranken is gehuisvest in Den Haag. Vanaf 1 januari 2010 is het voorzitterschap waargenomen door de vice-voorzitter, de heer J. de Keijzer. Het bestuur van het productschap is in 2010 twee keer in een openbare vergadering bijeengekomen. Het dagelijks bestuur is vier keer voor vergadering bijeengekomen.

Dagelijks bestuur en algemeen secretaris

Vacature, voorzitter

De heer J. A. Snijder, 1e vice-voorzitter

De heer J. de Keijzer, 2e vice-voorzitter

De heer R.P.M. de Kuyper

De heer R.J. Gijsen

De heer J.W.N.M. Stassen, algemeen secretaris

Algemeen bestuur

Maart 2011

Commissie	Geleding	Ondernemers- bestuurslid	Plv. ondernemers- bestuurslid	Werknemers- bestuurslid	Plv. werknemers- bestuurslid
Bier	Industrie	P.P. de Ridder	R. Snel	R.J. Gijsen	A.B. Bruggeman
Frisdranken en Waters	Industrie	R.P.M. Seegers	B.A. Grijpstra	J. de Keijzer	A.A.M. Steijaert
Frisdranken en Waters/ Gedistilleerd	Groothandel	C.A.S. Swinkels	C.T. Hamminga	J. de Keijzer	A.A.M. Steijaert
Gedistilleerd	Industrie	R.P.M. de Kuyper	H.L.M.P. van Doorne	J. de Keijzer	mevrouw G. Lotterman
Slijters	Detailhandel	R. Andes	H.P.A. ter Braak	R.E. van Kesteren	W.H. Segboer

Een overzicht van alle relevante functies en nevenfuncties van de bestuursleden is opgenomen op de website van het Productschap Dranken. Dit overzicht wordt twee maal per jaar gecontroleerd op wijzigingen.

Secretariaat

Het secretariaat van het Productschap Dranken verricht administratieve en secretariële werkzaamheden mede ten behoeve van de algemeen secretaris. Het secretariaat is gevestigd op het Stadhoudersplantsoen 12, 2517 JL Den Haag, tel. 070 - 370 86 60; fax 070 - 370 86 61; e-mail: info@productschapdranken.nl

Toezicht

Als publiekrechtelijk orgaan staat het Productschap Dranken onder controle van verscheidene toezichthouders. De Sociaal-Economische Raad (SER) houdt toezicht op het functioneren van het productschap door het aanwijzen van de werknemers- en ondernemersorganisaties, die op basis van hun representativiteit het recht hebben om bestuursleden te benoemen. Daarnaast houdt de SER toezicht op de financiën en is de goedkeuring van de SER nodig voor verordeningen. Het ministerie van Economische Zaken toetst of de heffingsverordeningen voldoen aan de regelgeving, ter voorkoming van ongeoorloofde steun aan het bedrijfsleven. Ook moet de minister verordeningen goedkeuren die strafbepalingen bevatten. De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is politiek verantwoordelijk voor de productschappen. In het afgelopen jaar is het toezicht weer op een positieve manier verlopen. Met name de behulpzaamheid van het SER-secretariaat dient in dit verband wederom te worden genoemd.

Toezichthouders namens de ministeries en de Sociaal-Economische Raad zijn:

Ministerie van Economische Zaken	Mw. B.L.A. de Ruiter Dhr. J.L. de Ridder
Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit	Mw. G. Blom
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	Dhr. A. Velgersdijk Mw. C. Oppenheimer
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport	Mw. I. Stoelhorst
Sociaal-Economische Raad	Dhr. R. Gilhuijs

2.2 Interne organisatie

Personeel

Tot 2003 waren de arbeidsvoorwaarden van het personeel geregeld in diverse verordeningen. De besprekingen over arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden vinden sinds 2003 plaats in het kader van de onderhandelingen over de Collectieve Arbeidsvoorwaarden (CAO).

Aantal medewerkers en ziekteverzuim

Op 31 december 2010 waren er 10 personen (6,7 fte's) in dienst bij het Productschap Dranken. Het ziekteverzuim in 2010 bedroeg circa 0,4%.

Bedrijfsvoering en scholing

In het afgelopen jaar is de bedrijfsvoering van het productschap wederom grondig onder handen genomen. Het Productschap Dranken werkt vanuit de filosofie dat wat privaatrechtelijk kan worden gedaan of publiekrechtelijk maar dan via uitbesteding aan derden, niet door het apparaat van het schap zelf hoeft te worden opgepakt. In 2009 is binnen de commissie gedistilleerd gesproken over het takenpakket en zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van beleidszaken, die overgaan naar de private organisatie. Dat is in 2010 ook gebeurd. De aansturing van alle beleidsmatige zaken geschiedt sinds 2010 vanuit de branche-organisatie. Door het afscheid van een medewerker in 2010 worden de marktgegevens thans verzameld en bewerkt door een externe partij.

De afgelopen jaren is de totale organisatie in mankracht afgenomen. In 2010 is het aantal medewerkers evenwel op peil gebleven. De medewerkers worden wel permanent bijgeschoold, veelal "on the job" en met externe cursussen, om te kunnen blijven waarborgen dat met een beperkt secretariaat de kwalitatief hoogwaardige dienstverlening in stand wordt gehouden.

2.3 Organisatie van de afzonderlijke commissies

- **Bier**
 Voorzitter: de heer P. Zevenbergen
 Secretaris: de heer C.J. Adema (was de heer J.J.M. Verhoek)
 De commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemers- en ondernemersorganisaties namens de industrie, de binnenlandse groothandel en de detailhandel. Het secretariaat is bereikbaar in Den Haag (Dagelijkse Groenmarkt 3 - 5; tel. 070 - 31 80 710 / fax: 070 - 31 06 173; e-mail info@commissiebier.nl).
- **Frisdranken en Waters**
 Voorzitter: de heer J.A. Snijder (was de heer P.P.F. van Stratum)
 Secretaris: de heer J.J. Schat
 De commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemers- en ondernemersorganisaties namens de frisdrankenindustrie, de mineraal- en bronwaterindustrie, de siropebranche, de watercoolermarkt en de drankengroothandel. Het secretariaat is bereikbaar in Den Haag (Dagelijkse Groenmarkt 3 - 5; tel. 070 - 31 80 710 / fax 070 - 31 06 173; e-mail fris&waters@productschapdranken.nl).
- **Gedistilleerd**
 Voorzitter: de heer P.M. Blauw
 Secretaris: de heer J.W.N.M. Stassen
 De commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemers- en ondernemersorganisaties namens de ethylalcohol- en gedistilleerdproducenten, de importhandel, groothandel en de detailhandel. Het secretariaat is bereikbaar in Den Haag (Stadhoudersplantsoen 12; tel. 070 – 37 08 660 / fax 070 – 37 08 661; e-mail info@pdcg.nl).
- **Slijters**
 Voorzitter: de heer B.A.H. van Zweden
 Secretaris: de heer C.A.W. Ultee
 De commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemersorganisaties en de ondernemersorganisatie van zelfstandige slijters. Het secretariaat is bereikbaar in Rotterdam (Museumpark 7; tel. 010 - 22 50 072 / fax 010 - 22 50 994; e-mail info@commissieslijters.nl).

2.4 Vertegenwoordigers van werknemers- en ondernemersorganisaties

Situatie per 1 maart 2011

Namens de ondernemers:

X = lid 0 = plaatsvervangend lid	Commissie Bier	Commissie Frisdranken en Waters	Commissie Gedistilleerd	Commissie Slijters
Centraal Brouwerij Kantoor				
de heer P.P. de Ridder	X			
vacature	0			
de heer R. Snel	X			
de heer J.R.A.S.E. Swinkels	0			
de heer J. Halmans	X			
vacature	0			
Vereniging van de Nederlandse Groothandel in Dranken en Horecabenoedigheden (GDH)				
De heer C.T. Hamminga	X	0	0	
de heer C.A.S. Swinkels	X			
de heer P. Winters	0	X		
de heer E. Ummelen	0	X		
de heer H.J. Olde Monnikhof		0	X	

Koninklijke SlijtersUnie de heer R. Berkers de heer R. Andes mevrouw G. van Hoven-Wiggers de heer J.P.A. Hartman de heer J. Schaap de heer H.P.A. ter Braak	X 0		X 0	X 0 X
Nederlandse vereniging Frisdranken, Waters, Sappen (FWS) de heer H.J.M. Kroft de heer S. De Clercq de heer R.P.M. Seegers de heer B.A. Grijpstra		X 0 X 0		
Associatie Watercoolers Nederland (AWCN) de heer P.P.M. Hogervorst de heer M. Hoogendijk		0 X		
VNO-NCW de heer G.G. Bemer de heer C.Ph. van Buchem			X 0	
Vereniging van Nederlandse Importeurs en Producenten van Gedistilleerde Dranken (VIP) de heer G.L.L. Goesten mevrouw M.A. van Velzen de heer R.P.M. de Kuyper de heer H.L.M.P. van Doorne			X 0 X 0	

Namens de werknemers:

X = lid 0 = plaatsvervangend lid	Commissie Bier	Commissie Frisdranken en Waters	Commissie Gedistilleerd	Commissie Slijters
FNV Bondgenoten de heer J.A.W. Boekenoogen mevrouw J.A.M. Bergervoet de heer J.C.A. Couwenberg de heer J. Martens de heer J. de Keijzer de heer A.W.M. Wennekers mevrouw G. Lotterman De heer A.A.M. Steijaert mevrouw H.F. de Jong	X 0 X X X 0	 X 0	 X 0 0	 X 0
CNV Vakmensen de heer A. Bruggeman de heer R.J. Gijsen vacature	X X 0	0 X	X X 0	
CNV Dienstenbond mevrouw A. van Valen de heer G.B. Rijzinga de heer J.C. Fraase Storm de heer R.E. van Kesteren		X 0	0 X	0 X
De Unie De heer W.H. Segboer De heer E. Staal		X 0		

2.5 Relaties met andere organisaties

Bij actuele onderwerpen die voor meerdere branches van belang zijn, streeft het Productschap Dranken naar samenwerking en het structureel uitwisselen van informatie. Er worden reeds tal van gezamenlijke activiteiten ontplooid, bijvoorbeeld op sociaal-economisch gebied, met het Productschap Wijn maar ook in breder productschapsverband zoals het project "Arbeid". Het Productschap Dranken onderhoudt intensief contact met de product- en bedrijfslichamen, de privaatrechtelijke organisaties uit de eigen en uit de aanverwante branches én met de verschillende departementen. Hieronder de belangrijkste organisaties waarmee de verschillende commissies samenwerken.

BOB

De Commissies Bier en Gedistilleerd participeren sinds de aanvang in 2001 via STIVA in de Bob-campagne, samen met het Productschap Wijn. De campagne kent als boodschap: "Spreek vooraf af wie er niet drinkt en dus terug naar huis rijdt". Deze persoon (man of vrouw) heet voor de gelegenheid Bob.

Andere participanten zijn onder andere de ministeries van Verkeer & Waterstaat en Volksgezondheid, Veilig Verkeer Nederland (VVN) en de horeca. Dankzij de financiële bijdragen vanuit met name de commissies kan VVN tal van lokale en landelijke activiteiten organiseren. De massamediale campagne wordt uitgevoerd door het Ministerie van Verkeer door het tonen van TV-spots, radiocommercials, billboards langs de snelwegen en de Bob boodschap op de matrixborden boven de snelwegen.

In de maanden mei t/m september 2010 heeft het landelijk Bob-promotieteam een toer langs grote evenementen gemaakt. Verder stond Bob centraal tijdens het WK voetballen.

In 2010 heeft overleg plaatsgevonden voor het ontwikkelen van acties op het gebied van sportkantines.

Mede dankzij de Bob-campagne is het aantal doden en gewonden in het verkeer door alcohol drastisch gedaald. Uit de publicatie "Rijden onder invloed in Nederland in 1999-2007" van het ministerie van Verkeer en Waterstaat blijkt dat het aantal verkeersdoden als gevolg van alcohol in 2001 (het beginjaar van de Bob-campagne) tot en met 2007 is gedaald van 180 naar 95. Het aantal ziekenhuisgewonden als gevolg van alcohol daalde in dezelfde periode van 3000 naar 2200. Het aantal overtreeders van de 5 promille norm is in diezelfde periode gedaald van 4,1 naar 3,0.

CEPS

Het Productschap Dranken werkt via de Commissie Gedistilleerd al vele jaren samen met brancheorganisaties uit andere lidstaten in de Confédération Européenne des Producteurs de Spiritueux (CEPS). De CEPS kent 37 brancheorganisaties uit 24 Europese landen en een deelnemersverband van internationaal opererende gedistilleerdbedrijven.

In 2008 zijn de CEPS en EFRD (European Forum for Responsible Drinking) samengegaan door op te gaan in één organisatorische eenheid. De EFRD richt zich op de ondersteuning van initiatieven die zijn gericht op verantwoorde alcoholconsumptie. Het betreft hier bewustwordingsprogramma's, zelfregulering, onderzoek en voorlichting. CEPS heeft zich in 2010 weer met succes volledig gericht op belangenbehartiging. Belangrijke onderwerpen als het Alcohol & Health Forum, de invoering en naleving van de CEPS Charter bij aangesloten ledenorganisaties en de discussies voortvloeiend uit de Gedistilleerd Verordening 110/08 zijn aan de orde gekomen. In 2010 is voortgang gemaakt met het werken aan het zgn. "technisch dossier" voor de jenever. Het technische dossier bevat de specifieke eisen die een land stelt aan de geografisch beschermde drank. Voor Nederland moet dit in nauwe samenwerking met België, Frankrijk en Duitsland plaatsvinden. In 2010 is gezamenlijk met de Belgen een concepttekst van het technisch dossier opgesteld in samenwerking met het Nederlandse bedrijfsleven, welke de basis vormt voor de verdere onderhandelingen van wat zoal in de eindtekst moet worden opgenomen om de kwaliteiten van de jenever te waarborgen.

Op het terrein van de fiscale behandeling van dranken die zowel gedistilleerd als gegiste alcohol bevat is in 2010 in Brussel weer het een en ander voorgevallen. Vanuit Nederland was een rechtszaak aanhangig gemaakt bij het Europees Hof van Justitie. Het Hof van Justitie heeft reeds in 2009 uitspraak gedaan in de Siebrand zaak. Het Hof heeft hierin algemene criteria aangegeven op grond waarvan het mogelijk is dat een product een nieuwe fiscale indeling kan krijgen. De uitspraak geeft als zodanig nog altijd geen duidelijkheid over de juiste indeling, zo moge blijken uit het feit dat het Verenigd Koninkrijk het nog altijd mogelijk maakt om mengingen van gegiste en neutrale ethylalcohol onder een andere categorie te laten vallen dan bijv. Nederland. De Europese Commissie heeft eveneens aangegeven deze kwestie op te willen pakken bij de herziening van de Accijnsrichtlijn.

Behalve de indelingsvragen zullen daarbij ook de minimumtarieven voor alcoholhoudende dranken wederom aan de orde komen. Eerdere pogingen hier iets aan te doen zijn telkens mislukt. De Commissie heeft in 2009 London Economics opdracht gegeven een onderzoek naar diverse dranken uit te voeren met het doel te komen tot voorstellen. De resultaten van dit onderzoek zijn in 2010 bekend gemaakt. London Economics heeft een groot aantal scenario's voor mogelijke wijzigingen uitgewerkt en geanalyseerd. Gezien de politieke gevoeligheid van dit dossier in de Europese Unie is het onwaarschijnlijk dat de scenario's tot concrete wijzigingsvoorstellen leiden.

Na de totstandkoming van een Charter (handvest) waar alle CEPS leden zich aan gecommitteerd hebben in 2007, is begonnen met het implementeren van de toezeggingen op nationaal niveau bij alle CEPS ledenorganisaties. De Charter bevat doelstellingen die bijdragen aan het effectief uitdragen van een verantwoord alcoholbeleid door de sector. De gedragsregels zijn ontleend aan de "Common standards" van EFRD. Nederland voldeed in 2010 geheel aan de doelstellingen van de Charter. Van de ingediende commitments is eind 2010 een eindrapport opgesteld en overhandigd aan de Europese Commissie. Hieruit bleek dat Nederland aan alle eisen voldeed.

De voorschriften van de CEPS Charter zijn feitelijk ondergebracht bij STIVA in de Code voor Alcoholhoudende Dranken. In 2010 is werk gemaakt van een nieuwe Roadmap om nieuwe commitments namens de Europese en Nederlandse gedistilleerindustrie in de nabije toekomst gestalte te geven.

Uitvoeringscomité Gedistilleerde Dranken

Het Productschap Dranken heeft via de Commissie Gedistilleerd zitting in het Uitvoeringscomité Gedistilleerde Dranken van de Europese Commissie. Hierin hebben ambtenaren van ministeries van landbouw en vertegenwoordigers van de lidstaten zitting en staat onder voorzitterschap van de Europese Commissie. In dit comité worden de technische kwesties besproken die verband houden met definities van gedistilleerde dranken, zoals onder meer vastgelegd in de nieuwe Verordening 110/2008. In 2010 is het uitvoeringscomité slechts beperkt bijeen gekomen. Een onderwerp dat hier besproken is betreft wederom mixdranken. Onder de bepalingen van verordening 110/2008 is twijfel gerezen of het wel toegestaan is beschermende denominaties in geval van mixdranken te blijven benoemen bij de etikettering (whisky-cola, rum-cola etc.). Deze kwestie is een aantal malen aan de orde gekomen in diverse bestuursoverleggen, maar zonder aanvaardbaar resultaat: de Commissie heeft een richtsnoer uitgevaardigd waarbij zij vasthoudt aan de strikte uitleg, waar een aantal lidstaten zich achter heeft geschaard (Duitsland, Spanje). Andere lidstaten waaronder Nederland willen graag nadere opheldering. Op één punt heeft de Commissie aangegeven de strikte uitleg niet te willen toepassen: alcoholische dranken onder de 15% vol.. Dit zou voor Nederland het grootste deel van het probleem oplossen, aangezien er betrekkelijk weinig Nederlandse producten op de markt verschijnen met een combinatie van twee beschermde benamingen zoals whisky-likeur. Verder wordt in het Uitvoeringscomité gesproken over technische dossiers van geografisch beschermde gedistilleerde dranken (Welke reeds zijn opgenomen in Bijlage III van Verordening 110/2008).

SAR

De Commissies Bier en Gedistilleerd werken met het Productschap Wijn intensief samen in de Stuurgroep Alcohol Research (SAR). De stuurgroep fungeert als klankbord ten behoeve van onderzoek dat volstrekt onafhankelijk door "TNO Kwaliteit van Leven" wordt verricht en waarvan de resultaten in "peer-reviewed" artikelen verschijnen. Sinds 2009 is de website www.alcoholgezondheid.nl met bijna wekelijkse berichten over wetenschappelijk onderzoek naar de relatie tussen alcohol en gezondheid actief. Door het verspreiden van objectieve wetenschappelijke gegevens wil de SAR bijdragen aan een verantwoorde alcoholconsumptie. De informatie wordt via de website verspreid. In de afgelopen jaren is het aantal bezoekers van de site sterk gestegen naar ca. 37.000 per jaar.

SWEN

Met het Productschap Wijn participeert het schap via de Commissie Slijters in de Stichting Wijn Examens Nederland (SWEN). De stichting is niveaubepalend voor de vakexamens van wijn, welke onder auspiciën van de Commissie Slijters van het productschap worden gehouden.

Koninklijke SlijtersUnie

In nauw overleg met de Koninklijke SlijtersUnie organiseert het Productschap Dranken via de Commissie Slijters een aantal activiteiten ten behoeve van de branchegenoten. Onder andere 'Slijter van het jaar' heeft een brede bekendheid verworven.

Sociaal-economische werkgroep Productschap Wijn en Dranken

De gezamenlijke sociaal-economische werkgroep van het Productschap Dranken en het Productschap Wijn is een nauw samenwerkingsverband tussen beide productschappen waarin diverse activiteiten gezamenlijk worden ondernomen. Naast gezamenlijke activiteiten houdt de werkgroep zich bezig met het Werkplan van de Factor Arbeid en de daarin genoemde speerpunten. In 2010 is onder andere verder gewerkt aan het ontwikkelen van een gezamenlijke arbocatalogus voor de branche. Bij besluit van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 10 februari 2010 is de Arbocatalogus voor de productie in dranken gepubliceerd in de Staatscourant (nr. 2466). Deze is onder meer terug te vinden op de website www.arbocatalogusdranken.nl.

Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf en het Centraal Registratiekantoor

Het Productschap Dranken heeft via de Commissie Slijters een goede en vruchtbare samenwerking met het Economisch Instituut voor het Midden- en Kleinbedrijf op het gebied van onderzoek en met het Centraal Registratiekantoor op het gebied van heffingsadministratie.

STIVA

Het Productschap Dranken neemt via de Commissies Bier en Gedistilleerd samen met de privaatrechtelijke organisaties VIP en Nederlandse Brouwers en het Productschap Wijn deel in de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik. STIVA bevordert o.a. maatschappelijk verantwoorde commerciële communicatie via de reclamecode voor alcoholhoudende drank.

Werkgroep Alcohol & Jongeren

Deze werkgroep onder voorzitterschap van het Trimbos Instituut kent als deelnemers diverse ministeries, CBL, KHN, NOC*NSF en STIVA. De deelnemende partners stemmen in dit overleg de afzonderlijke voorlichtingsactiviteiten af en maken afspraken over diverse projecten gericht op de aanpak van alcohol door jongeren.

UEPA

Het Productschap Dranken is via de Commissie Gedistilleerd ook lid van de Union Européenne des Producteurs d'Alcool (UEPA). Deze organisatie richt zich op de belangenbehartiging van de leveranciers van de grondstof alcohol. De UEPA is eveneens in Brussel gevestigd.

Werknemersorganisaties

Het Productschap Dranken vindt de actieve deelname van de werknemersorganisaties aan het bestuur en de commissies van het Productschap Dranken cruciaal voor het draagvlak in de branche. Het productschap continueert het door haar voorlopers ingezette beleid op het terrein van Arbo-zorg, veiligheid op de werkvloer, werkgelegenheid, scholing en opleiding, aandacht voor specifieke groepen werknemers en aandacht voor problemen als werkdruk. Daarom kent het schap sinds 2005 (overigens samen met het Productschap Wijn) een Actieplan Werknemersbelangen. In dit plan zijn de volgende onderdelen verwerkt: werkgelegenheidsbeleid groothandel, scholing industrie en groothandel, Arbo-beleid.

In het verslagjaar zijn de productschappen hun werkzaamheden ten behoeve van de factor arbeid gaan intensiveren binnen het project Factor Arbeid. In een driejarig programma wordt ingezet op meer voorlichting en meer activiteiten waarvan de werknemers in de onder die schappen vallende bedrijven zullen profiteren. Ofschoon het Productschap Dranken heeft aangegeven aan de projecten te willen deelnemen, blijken de gekozen projecten niet aan te sluiten bij dit productschap. In 2010 is de samenwerking tussen Productschap Dranken en Productschap Wijn effectief geweest met betrekking tot het invoeren van een Arbo-catalogus. Een uitgebreid verslag treft u aan op pagina 37.

2.6 Juridische zaken

Als publiekrechtelijk bedrijfslichaam kan het productschap algemeen verbindende voorschriften (verordeningen en besluiten) vaststellen. Op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht bestaat voor belanghebbenden de mogelijkheid om tegen beslissingen van het productschap bezwaar te maken, voordat zij eventueel een beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Voor zowel de bezwaar- als beroepsprocedure geldt een termijn van zes weken vanaf de datum van het bestreden besluit.

Verzoek- en bezwaarschriften

In het afgelopen jaar zijn er geen verzoek- en/of bezwaarschriften ontvangen bij de Commissies Gedistilleerd, Bier, Slijters en Frisdranken en Waters.

Wet Openbaarheid van Bestuur en ombudsman

Alle publiekrechtelijke bedrijfslichamen vallen onder de werking van de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB). Dit betekent dat het Productschap Dranken verplicht is informatie te geven aan iedereen die daarom vraagt, tenzij zwaarwegende belangen zich daartegen verzetten. De onafhankelijke rechter kan een beslissing op een dergelijk verzoek toetsen. Daarnaast verplicht de wet tot een actieve openbaarmaking van belangrijke informatie. Het secretariaat van het Productschap Dranken heeft een speciale medewerker 'Wet Openbaarheid van Bestuur' om informatieverzoeken zo snel en uniform mogelijk te behandelen. Op alle verzoeken om informatie die al dan niet met een specifieke verwijzing naar de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) door het Productschap Dranken in het verslagjaar zijn ontvangen, is positief beslist. Tot nu toe is er geen verzoek om informatie afgewezen met een beroep op de wet.

Tuchtrecht

Het Productschap Dranken hanteert geen tuchtrechtelijke handhaving.

2.7 Verordeningen

Het Productschap Dranken is als publiekrechtelijk bedrijfslichaam bevoegd algemeen verbindende voorschriften voor de sector vast te stellen. Deze verordeningen moeten door de Sociaal-Economische Raad en in voorkomende gevallen ook door de betrokken ministeries worden goedgekeurd. Vervolgens worden zij gepubliceerd in het Verordeningenblad Bedrijfsorganisatie van de SER.

Het bestuur van het Productschap Dranken heeft in 2010 de navolgende verordeningen/besluiten vastgesteld:

Autonoom

Wijziging I Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken

Productschap Dranken 2009. Datum van vaststelling: 30 juni 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 10 september 2010. De inhoud van deze Verordening is materieel niet gelijk aan de Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken 2009. Met onderhavige verordening wordt de Verordening benaming gedistilleerde en zwak gedistilleerde dranken Productschap Dranken 2009 gewijzigd.

De definitie van "Jenever" is aangepast aan de definitie hiervan in Verordening (EG) nr. 110/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2008 betreffende de definitie, de aanduiding, de presentatie, de etikettering en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1576/89 van de Raad.

Daarnaast is een definitie van "vruchtenjenever" opgenomen, aangezien de definitie hiervan uit de EG-verordeningen is geschrapt en het wenselijk is om nationaal hiervan een definitie voor handen te hebben

Een risico bij het eventueel achterwege laten van deze Verordening is bovendien dat deze producten bij het ontbreken van wettelijke bescherming, in andere landen van de Europese Unie van de markt geweerd zouden kunnen worden op grond van de wetgeving.

Registratieverordening

Verordening registratie, verstrekking van gegevens en inzage van boeken en bescheiden Productschap Dranken/Commissie voor Gedistilleerd 2010.

Datum van vaststelling: 30 juni 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 10 september 2010. Met deze Verordening worden regels op het gebied van registratie, verstrekking van gegevens en inzage van boeken en bescheiden ten behoeve van de Commissie voor Gedistilleerd van het Productschap Dranken (hierna: het Productschap) vastgesteld. In artikel 1 heeft een aanpassing plaatsgevonden. Heden wordt gerefereerd naar de inwerking getreden Verordening (EG) nr. 110/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 15 januari 2008 betreffende de definitie, de aanduiding, de presentatie, de etikettering en de bescherming van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken.

Financieel

Verordening Wijziging van de Begroting der Baten en Lasten 2009. Datum van vaststelling: Datum van publicatie Verordeningenblad: 24 december 2010. Deze verordening betreft een wijziging op de Begroting baten en lasten 2009.

Verordening Begroting Productschap Dranken 2011. Datum van publicatie Verordeningenblad : 24 december 2010.

Begroting baten en lasten 2011.

Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor Bier 2011. Datum van vaststelling: 10 november 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 24 december 2010. Met deze verordening zijn de heffingen voor het begrotingsjaar 2011 vastgesteld.

Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor Frisdranken en Waters 2011. Datum van vaststelling: 10 november 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 24 december 2010. Met deze verordening zijn de heffingen over het begrotingsjaar 2011 vastgesteld.

Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor Gedistilleerd 2011. Datum van vaststelling: 10 november 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 24 december 2010. Met deze verordening zijn de heffingen voor het begrotingsjaar 2011 vastgesteld.

Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor Slijters 2011. Datum van vaststelling: 10 november 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 24 december 2010. Met deze verordening is de heffing voor het begrotingsjaar 2011 vastgesteld.

Verordening Bestemmingsheffing Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en Voorlichting 2011. Datum van vaststelling: 10 november 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 14 januari 2011. Deze bestemmingsheffing komt ten goede aan het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en Voorlichting. Met deze middelen financiert het fonds collectieve promotie- en onderzoeksactiviteiten en diverse projecten.

Verordening Bestemmingsheffing Gedistilleerd Informatie Centrum 2011. Datum van vaststelling: 10 november 2010. Datum van publicatie Verordeningenblad: 14 januari 2011 Met deze bestemmingsheffing financiert de Commissie Gedistilleerd het Gedistilleerd Informatie Centrum.

Totaaloverzicht geldende verordeningen en regelingen

Een compleet overzicht van alle geldende verordeningen en regelingen van het Productschap Dranken zijn in het volgende overzicht opgenomen. De uitwerkingen hiervan kunt u vinden op www.productschapdranken.nl.

1. Instellingsbesluit Productschap Dranken
2. Heffingsverordeningen Productschap Dranken
 - a. Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor bier 2011
 - b. Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor frisdranken en waters 2011
 - c. Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor gedistilleerd 2011
 - d. Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor slijters 2011

-
- e. Verordening Bestemmingsheffing Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en Voorlichting 2011
 - f. Verordening Bestemmingsheffing Gedistilleerd Informatiecentrum 2011
3. Registratieverordeningen Productschap Dranken
 - a. Verordening registratie, verstrekking van gegevens en inzage van boeken en bescheiden Productschap Dranken / Commissie voor frisdranken en waters 2003
 - b. Verordening registratie, verstrekking van gegevens en inzage van boeken en bescheiden Productschap Dranken / Commissie voor gedistilleerd 2010
 4. a. Verpakkingsverordening Productschap Dranken
 - b. Uitvoeringsbesluit Verpakkingsverordening Productschap Dranken
 5. a. Verordening authenticiteit vruchtenlimonades Productschap Dranken 2003
 - b. Uitvoeringsbesluit Verordening authenticiteit vruchtenlimonades Productschap Dranken 2003
 6. Verordening benaming gedistilleerde en zwak gedistilleerde dranken Productschap Dranken 2009
 7. Bierverordening Productschap Dranken
 8. Mandaatbesluit
 9. Code Goed Bestuur
 10. Modelgedragscode integriteit sector Rijk, onderdeel Geschenken (maart 2006)
 11. Verordening Vergoedingen voorzitters en bestuursleden Productschap Dranken 2002 (compilatie)
 12. Verordening Reglement van Orde Productschap Dranken 2007
 13. Integriteitscode Productschap Dranken

2.8 Effecten/gevolgen van beleid

Hieronder worden de effecten/gevolgen van beleid beschreven aan de hand van onderstaande beleidspunten.

Verantwoorde alcoholconsumptie (zie hoofdstuk 6.2)

Verantwoorde alcoholconsumptie heeft zich grotendeels gericht op de jongeren. Het Productschap Dranken werkt hiertoe samen in STIVA. STIVA neemt deel aan het bredere project Alcohol en Jongeren. De hierin afgesproken doelstellingen m.b.t. het alcoholgebruik van jongeren is succesvol zo blijkt ook uit de laatste cijfers uit het HBSC onderzoek. Stiva heeft het project TakeZero in samenwerking met MTV Networks uitgevoerd. Het doel van het project is dat jongeren meer gaan nadenken over alcoholconsumptie voor hun 16^e jaar en overmatige alcoholconsumptie na hun 16^e jaar. Studenten van de Filmacademie hebben 9 filmpjes gemaakt over het thema Alcohol en Jongeren die op internet zijn te bekijken. In 2010 wordt de uitkomst van de samenwerking met de overheid en andere stakeholders in een gezamenlijke aanpak tegen alcoholmisbruik zichtbaar door het logo 'Geen16?Geen druppel'. Hiertoe is de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken op een klein, maar erg zichtbaar punt gewijzigd. Vanaf 5 juni 2010 is het gebruik van het logo 'Geen16? Geen druppel' verplicht in alle reclame-uitingen. Dit logo vervangt de hiervoor geldende slogan : 'Alcohol onder de 16, natuurlijk niet'.

Het Productschap Dranken werkt met het Productschap Wijn intensief samen in de Stuurgroep Alcohol Research (SAR). Onderzoeken vinden onder sturing van de SAR (Stuurgroep Alcoholresearch) plaats bij TNO. In 2010 is onderzoek gedaan naar de effecten van gematigde alcoholconsumptie op het menselijk lichaam. De verschillende onderzoeken hebben in 2010 geresulteerd in de promotie van de heer Michel Joosten aan de Universiteit van Wageningen. In 2010 is op initiatief van de SAR de brochure "Matige alcoholconsumptie verlaagt risico op voortijdig overlijden" uitgebracht. De brochure brengt de resultaten van 30 jaar nationaal en internationaal wetenschappelijk onderzoek op een overzichtelijke manier samen.

Kwaliteitszorg (zie hoofdstuk 4)

Ook in 2010 is gewerkt aan een volgende versie van de Hygiëncode voor Mouterijen en Brouwerijen. Het ziet er naar uit dat deze Code, die de vorm van een Kadercode zal krijgen, in 2011 van kracht zal worden. In 2008 is besloten de hygiëncode voor frisdranken en voor natuurlijk mineraal- en bronwater te integreren tot één gezamenlijke hygiëncode. Deze code is in januari 2010 officieel door de Minister van VWS goedgekeurd. Ook de brancheorganisatie Vereniging van de Nederlandse Groothandel in Dranken en Horecabenoedigheden (GDH) heeft een hygiëncode opgesteld met als titel 'Hygiëncode Groothandel in dranken en horecabenoedigheden'. In 2010 hebben zich op dit gebied geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. In 2011 zal hiervan een update plaatsvinden.

Ieder ingrediënt van bier dient te voldoen aan de normen die door de Bierverordening worden voorgeschreven. Voor het toevoegen van kruiden, zoals bijvoorbeeld koriander in veel witbieren, is een aparte toestemming van het bestuur van de Commissie Bier vereist. De lijst met toegestane kruiden staan vermeld op de website van de Commissie Bier www.commissiebier.nl. Voor het gebruik van aldaar genoemde kruiden hoeft niet opnieuw toestemming te worden gevraagd.

In 2010 heeft er een wijziging van de Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken 2009 plaatsgevonden, waarbij de definitie van vruchtenjenever is opgenomen, aangezien de definitie hiervan uit de EG-verordeningen was geschrapt.

Vooruitstrevend sociaal beleid (zie hoofdstuk 5.1)

Het Productschap Dranken is i.s.m. Productschap Wijn medio 2010 begonnen met de implementatie van de Arbocatalogus Dranken. Doelstelling van het implementatietraject is dat werkgevers en werknemers in de betrokken bedrijven:

- actief bezig zijn met het arbobeleid in de organisatie
- iedere werkgever en werknemers bekend is met de arbocatalogus

De focus bij dit implementatietraject ligt op het informeren van de werknemers, specifiek op de werkvloer. Voor deze doelgroep is gekozen voor het ontwikkelen van een aantal filmpjes, waarin risico's die in de arbocatalogus zijn uitgewerkt en toekomstige risico's die in de arbocatalogus worden opgenomen, beeldend worden gemaakt. Na ieder filmpje komt in beeld dat er een arbocatalogus is voor deze sector en waar deze te vinden is. De arbocatalogus is te vinden op www.arbocatalogusdranken.nl.

Scholing en opleiding (zie hoofdstuk 5.2)

Het Productschap Dranken heeft in samenwerking met een PR bureau een opfriscursus gedistilleerd ontwikkeld voor de slijter. Naast de productinhoudelijke kant richt de educatieavond gedistilleerd zich ook op de verkooptechnieken. In 2010 hebben drie slijterijketens en de zelfstandige slijters de educatieavond gedistilleerd gevolgd.

Binnen de brouwerijen worden brouwerij operators opgeleid op basis van het nieuwe opleidingsprofiel. Daarnaast vindt scholing plaats om kelderbierinstallaties te inspecteren op basis van het brancheprotocol voor kelderbierinstallaties en wordt eraan gewerkt dezelfde scholing ook voor mobiele bierinstallaties mogelijk te maken.

In 2009 is het Productschap Dranken gestart met het moderniseren van de brancheopleiding competentiegericht leren voor operators in de frisdrankenindustrie. Dit speelt nog steeds in 2010.

Markteconomische ondersteuning (zie hoofdstuk 3)

In 2010 is wederom de folder Kerncijfers Gedistilleerd afzet 2009 gepubliceerd. Ook de jaarafzetcijfers van de diverse gedistilleerdenquêtes zijn in 2010 weer gepubliceerd. In 2010 is door een bureau onderzoek verricht naar de "Drinkmotieven en momenten van gedistilleerd".

Evenwichtig fiscaal beleid (zie hoofdstuk 6,1 en 3,5)

Het Productschap Dranken is actief op het punt van de controle op de statiegeldregels. Bij de FIOD/ECD zijn net als in vorige jaren diverse geconstateerde overtredingen van de statiegeldregeling gerapporteerd.

Het Productschap Dranken heeft reeds in 2008 met de Belastingdienst overleg gevoerd over een vereenvoudigde aangifte voor verpakkingen voor gedistilleerde dranken. De door Productschap Dranken ontwikkelde formule voor de afdracht van de verpakkingenbelasting werd ook in 2010 door een groot deel van de gedistilleerdbedrijven toegepast.

2.9 Terugkoppeling van effecten naar beleid

Hieronder wordt de terugkoppeling van beleid beschreven aan de hand van de onderstaande beleidspunten.

Verantwoorde alcoholconsumptie (zie hoofdstuk 6.2)

Het Productschap Dranken zal in de toekomst het succesvolle beleid voortzetten en zowel in de afzonderlijke sectoren als collectief via STIVA werken aan het terugdringen van alcoholmisbruik en vooral daar waar het jongeren betreft.

Kwaliteitszorg (zie hoofdstuk 4)

Het beheer van de verordeningen m.b.t. bereiding van bier en statiegeld zorgt voor eenduidigheid. De overige onderwerpen die via de Commissie Bier uitgevoerd worden, worden in de praktijk afgedekt via de private samenwerking.

De werkzaamheden m.b.t. het technisch dossier voor de jenever zal in 2011 verder voortgezet worden aangezien per 2015 een definitieve regeling gereed moet zijn. De in 2010 aangebrachte wijziging van de Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken zal worden meegenomen in alle jeneverdefinities.

De discussies over "compound terms" en de etiketteringsvoorschriften die vanuit Brussel worden voorbereid zullen worden gevolgd en waar nodig via CEPS invloed op worden uitgevoerd.

Vooruitstrevend sociaal beleid (zie hoofdstuk 5.1)

De implementatie van de arbocatalogus van gedistilleerd en frisdranken en waters zal in 2011 verder uitgevoerd worden.

Scholing en opleiding (zie hoofdstuk 5.2)

De aan slijters aangeboden cursussen over gedistilleerd worden hoog gewaardeerd en in 2011 zal hiermee door worden gegaan.

Markteconomische ondersteuning (zie hoofdstuk 3)

Alle lopende enquêtes en jaarcijfers worden voortgezet.

Evenwichtig fiscaal beleid (zie hoofdstuk 6,1 en 3,5)

Het is de FIOD/ECD niet toegestaan hierover te rapporteren, waardoor er geen inzicht wordt verkregen in de resultaten. Met de douane heeft het Productschap Dranken contact over

verbruiksbelasting. De douane voorziet de commissie waar nodig van relevante regelgeving en houdt in de gaten of verbruiksbelasting correct wordt afgedragen.

De formule voor het vereenvoudigd toepassen van de verpakkingenbelasting zal in de nabije toekomst in samenspraak met belastingdienst geëvalueerd moeten worden.

2.10 Code Goed Bestuur

In het kader van de modernisering van de PBO is in 2007 besloten een Code Goed Bestuur op te stellen. Deze Code Goed Bestuur omvat 23 principes en bijbehorende uitwerkingen van goed bestuur, waarbij onder meer de belangrijke principes van transparantie, integriteit en communicatie van het bestuur. Het Productschap Dranken is proactief omgegaan met de eisen van een veranderde omgeving. Een code met uitgangspunten over zorgvuldig bestuur en integriteit, verantwoording en toezicht, openheid en communicatie naar ondernemingen vormt een versterking van de wettelijke eisen aan de schappen. Om hier gehoor aan te geven heeft het Productschap Dranken op haar website vanaf 1 juli 2008 de navolgende uitwerkingen aangebracht:

- de Code Goed Bestuur;
- communicatieplan Code Goed Bestuur;
- model voor intern toezicht op de Code Goed Bestuur (elk half jaar worden de nevenfuncties van de bestuursleden gecontroleerd);
- verordening vergoedingen voorzitters en bestuursleden Productschap Dranken 2002 (compilatie) (De hoogte en samenstelling van de bezoldiging van de voorzitter(s) en andere bestuurders wordt hier uiteengezet), nadere meer gedetailleerde gegevens over de bezoldiging en de vergoedingen van voorzitter(s) en bestuursleden worden opgenomen in de jaarrekening;
- modelgedragscode integriteit sector Rijk, onderdeel Geschenken (maart 2006);
- verordening Reglement van Orde Productschap Dranken 2007;
- integriteitcode Productschap Dranken en compliance officer;
- de agenda van de aankomende vergadering (onder Bestuur/agenda);
- mogelijkheid tot aanvragen goedgekeurde notulen van de vergaderingen;
- alle relevante nevenfuncties van een bestuurder van het Productschap Dranken met betrekking tot de drankensector of het productschap;
- klachtenprotocol.

Voor de uitwerking en inhoud van de hierboven genoemde punten verwijzen wij u naar de website www.productschapdranken.nl onder het kopje 'overzicht verordeningen en regelingen'.

Het communicatieplan bevat de activiteiten die worden ondernomen om de communicatie met de achterban op gestructureerde wijze te regelen. Het model voor het interne toezicht regelt dat het toezicht op de naleving van de code wordt neergelegd bij het Dagelijks Bestuur. De gelaagde opzet van het Productschap Dranken brengt met zich mee dat het initiatief in eerste instantie uit gaat van de commissies. De commissies hebben ieder een volledig bestuur met onafhankelijk voorzitters. Het bestuur van het productschap besluit uiteindelijk over alle zaken die het productschap betreffen. Deze opzet van besluitvorming brengt met zich mee dat in tenminste twee instanties kwesties die het schap betreffen bekeken worden. Het Dagelijks Bestuur van het productschap handelt tevens als commissie van afbouw van het huidige schap. In die laatste hoedanigheid stelt het dagelijks bestuur zich ook op als intern toezichthouder op alle afbouwkwesities die het productschap aangaan. De overgangsfase waarin het schap zich bevindt vanaf 2008 heeft ertoe bijgedragen dat er geen verdere voortgang is gemaakt met het opzetten van verdere checks and balances, zoals in de Code Goed bestuur is aangegeven. In de nabije toekomst moet dit nader uitgewerkt worden.

Het reglement van orde voorziet in spelregels ten aanzien van de werkwijze van het bestuur. De verordening inzake de klachtenbehandeling draagt er zorg voor dat mondeling of schriftelijk ingediende klachten behoorlijk en zorgvuldig worden behandeld. De verordening is de wettelijke vastlegging van het klachtenprotocol. Per 1 april 2009 is de nieuwe Wet op de bedrijfsorganisatie in werking getreden, welke aansluit bij de Code Goed Bestuur.

Administratieve lasten

De administratieve lasten zijn afgelopen jaar gelijk gebleven. Uit eerder onderzoek is gebleken dat de administratieve lasten voornamelijk bij de gedistilleerdbedrijven lagen en daar al buitengewoon laag waren. In 2011 zal de mogelijkheid tot verlaging van de administratieve lasten bij aangesloten bedrijven onderzocht worden.

Vergoedingen

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging van de voorzitter(s) en andere bestuurders wordt uiteengezet in de verordening vergoedingen voorzitters en bestuursleden Productschap Dranken 2002. Deze verordening kunt u vinden op www.productschapdranken.nl. Nadere meer gedetailleerde gegevens over de bezoldiging en de vergoedingen van voorzitter(s) en bestuursleden worden opgenomen in de jaarrekening. De jaarrekening 2010 wordt in de vergadering van het bestuur van het Productschap Dranken van 29 juni 2011 vastgesteld en gepubliceerd op de website van het Productschap Dranken. Vergoedingen over 2009 voor de verschillende voorzitters van de 88a commissies waren de navolgende:

De vaste vergoeding van de voorzitter van de Commissie Gedistilleerd bedroeg in 2009 29.000 euro, bestuurders van het dagelijks bestuur en van de sectorcommissies ontvingen voor een bijgewoonde vergadering 385 euro plus een eventuele kilometervergoeding van 0,37 eurocent per kilometer.

De vaste vergoeding van de voorzitter van de Commissie Slijters bedroeg in 2009 12.000 euro, bestuurders van het dagelijks bestuur en van de sectorcommissies ontvingen voor een bijgewoonde vergadering 385 euro plus een eventuele kilometervergoeding van 0,37 eurocent per kilometer.

De vaste vergoeding van de voorzitter van de Commissie Frisdranken en Waters bedroeg in 2009 15.612 euro, bestuurders van het dagelijks bestuur en van de sectorcommissies ontvingen voor een bijgewoonde vergadering 385 euro plus een eventuele kilometervergoeding van 0,37 eurocent per kilometer.

De vaste vergoeding van de voorzitter van de Commissie Bier bedroeg in 2009 6.000 euro, bestuurders van het dagelijks bestuur en van de sectorcommissies ontvingen voor een bijgewoonde vergadering 385 euro plus een eventuele kilometervergoeding van 0,37 eurocent per kilometer.

De vaste vergoeding van de vice voorzitter van het Productschap Dranken in 2009 stond gelijk aan de hoogte van het vacatiegeld van de bestuurders van het dagelijks bestuur en van de sectorcommissies; voor een bijgewoonde vergadering 385 euro plus een eventuele kilometervergoeding van 0,37 eurocent per kilometer.

Activiteiten

Als het bestuur besluit tot het verrichten van een substantiële nieuwe activiteit of tot een verregaande aanpassing van een bestaande activiteit, moet het bestuur argumenteren waarom is gekozen voor een uitvoering door het Productschap Dranken. In 2010 zijn er geen nieuwe activiteiten verricht. Wel zijn er diverse beleidsterreinen overgeheveld naar private partijen op het terrein van belangenbehartiging.

Stelsel van intern toezicht

Het productschap heeft een compliance officer en de interne accountant van het productschap fungeert als auditor en brengt verslag uit over de uitvoering en naleving van de code. Dit verslag zal ook op de website geplaatst worden nadat het besproken is in het algemeen bestuur van het Productschap Dranken.

3. Markt

3.1 Communicatie, voorlichting en public relations

Het Productschap Dranken ziet het informeren van en het communiceren met de ingeschreven bedrijven over relevante onderwerpen als twee van haar belangrijkste taken. Diverse kanalen en middelen worden door het Productschap Dranken en de commissies gebruikt om de verschillende doelgroepen te bereiken.

Communicatieplan

Om zaken als betrokkenheid van de achterban, transparantie en verantwoording te bevorderen en te waarborgen is in 2007 een Communicatieplan voor het Productschap Dranken opgesteld. In 2009 zijn aan de hand van dit plan de zaken die het schap betreffen gecommuniceerd. Veel zaken zijn vanwege de doorgaans korte lijnen tussen bestuursleden, secretariaat en achterban informeel gecommuniceerd.

In 2010 is door SER nader onderzocht in hoeverre bedrijfsgenoten volgens de eisen van het communicatieplan worden betrokken bij besluitvorming. Gezien de nauwe verwevenheid tussen de afzonderlijke commissies met hun dragende organisaties en de frequente contacten met bedrijven is werd veelal niet volgens de specifieke eisen van het communicatieplan gehandeld. Ook de verwachting dat de wijziging van het productschap sneller zou lopen speelde uiteraard een rol. Het communicatieplan zal herzien worden.

Website

Algemene voorlichting wordt door het Productschap Dranken en de commissies gegeven via de website www.productschapdranken.nl en de sites van de commissies. Geïnteresseerden binnen en buiten de branche kunnen de beschikbare openbare informatie op deze websites vinden. Via de sites is er bovendien de gelegenheid tot het stellen van vragen aan de verschillende commissies. Binnenkomende vragen worden via deze weg snel en adequaat beantwoord.

Overige communicatie per commissie

- *Bier*
In het verslagjaar heeft geen voorlichtingsmiddag voor de kleinste brouwerijen (dat zijn er circa 50) in Nederland plaatsgevonden. Wel zijn de kleinste brouwers schriftelijk geïnformeerd over de wijziging van de Code voor alcoholhoudende dranken en over de correcte datum van de jaarlijkse bockbierintroductie.
- *Frisdranken en Waters*
Op het gebied van communicatie is de Commissie Frisdranken en Waters op verschillende manieren actief.

Circulaires

De Commissie Frisdranken en Waters heeft een aantal actuele onderwerpen onder de aandacht van de ingeschreven bedrijven gebracht door middel van circulaires.

Website

Op de website van de Commissie Frisdranken en Waters staat de laatste stand van zaken op het gebied van producten, diensten, regelgeving en statistieken.

Campagne

De Commissie Frisdranken en Waters is een van de initiatiefnemers achter de campagne 'Fris verdient een flesje'. Deze campagne is 14 mei 2008 officieel van start gegaan en hiervoor zijn een website, flyers en andere voorlichtingsmaterialen ontwikkeld. Voor meer informatie: www.frisverdienteenflesje.nl.

- *Gedistilleerd*

GEEST

Het gedistilleerdinformatie centrum of te wel het Gedistilleerd Educatie En Studiecentrum, kort weg GEEST, heeft een driedelige functie: 1) educatie, 2) informatieverschaffing en 3) algemene voorlichting.

GEEST heeft in samenwerking met een PR bureau een opfriscursus gedistilleerd ontwikkeld voor de slijter. Naast de productinhoudelijke kant richt de educatieavond gedistilleerd zich ook op de verkooptechnieken. Van 2008 tot en met 2010 hebben drie slijterijketens en de zelfstandige slijters de educatieavond gedistilleerd gevolgd. De educatieavonden zijn door de medewerkers zeer positief ontvangen. De behoefte naar kennis betreft gedistilleerd blijkt groot onder de slijters. In 2011 wordt er daarom een verdiepingscursus ontwikkeld betreft jenever. In het tweede kwartaal van 2011 worden deze verdiepingscursussen gegeven aan een slijterijketen die hier specifiek om heeft gevraagd. Tevens is er 6 & 7 februari 2010 het eerste Jeneverfestival gehouden in het Jenevermuseum te Schiedam. Hier presenteerden de grote en kleine distilleerderijen van jenever zich. Ook werden er masterclasses gegeven en cocktails gemaakt door professionele cocktailshakers. Totaal hebben zo'n 600 bezoekers genoten van de specialiteiten van de Nederlandse distillateurs. Opvallend was de interesse van jong volwassenen (boven 25 jaar) voor de speciaal jenever. Geest is momenteel druk bezig met de voorbereidingen voor het tweede jeneverfestival dat gehouden wordt op 12 & 13 maart 2011.

De informatieve functie wordt ingevuld via een website en het studiecentrum/bibliotheek. In het Jenevermuseum is de bibliotheek gevestigd, bestaande uit werken van het museum en de Commissie Gedistilleerd. In totaal heeft de bibliotheek ca. 1000 boeken ter inzage ter beschikking naast de deelcollectie die al door het museum in gebruik was. De collectie van de bibliotheek is ook digitaal te raadplegen via de site. Op de website www.geestinfo.nl is verder informatie te vinden over gedistilleerd, maar ook bijvoorbeeld over de locaties waar een proeverij of rondleiding kan worden gevolgd.

Internet

Op de site van de Commissie Gedistilleerd, www.pdcg.nl, is tal van informatie te vinden over gedistilleerd en aanverwante onderwerpen. Tevens bezit de website een uitgebreide drankenbank met daarin ruim 3500 verkrijgbare gedistilleerde dranken. Via de site worden ook veel verschillende vragen over gedistilleerd gesteld. De gestelde vragen zijn voornamelijk afkomstig van ingeschreven bedrijven, startende ondernemingen, studenten van vakopleidingen en consumenten. Deze vragen strekken zich uit over allerlei terreinen, van accijnswesties en import tot en met (levensmiddelen-) wetgeving en etikettering. In 2010 had de website gemiddeld 7.000 bezoekers per maand t.o.v. 6.000 bezoekers in 2009.

Evenementen

Gedistilleerd Sociëteit

De brancheleden hebben gelegenheid nader met elkaar van gedachten te wisselen tijdens de Gedistilleerd Sociëteit die de commissie organiseert. Deze bijeenkomst heeft op 3 december 2010 plaatsgevonden in de Lichtfabriek te Haarlem. In een middagvullend programma is er een onderzoek betreft de gebruiksmomenten en motieven van gedistilleerd gepresenteerd door Kitty Koelemeijer, Professor of Marketing aan de Nyenrode Business Universiteit. Tevens is er een presentatie 'Sociaal-culturele trends en de gedistilleerdbranche: theorie & praktijk' gegeven door Thimon de Jong, research director bij TrendsActive. De middag werd zoals gebruikelijk afgesloten met een borrel.

Lunchbijeenkomst Alcohol & beleid

Op 30 september zou in samenwerking met STIVA wederom de lunchbijeenkomst Alcohol & Beleid plaatsvinden in Sociëteit De Witte te Den Haag. Voor deze bijeenkomst waren alle woordvoerders Alcohol & Beleid en een aantal brancheleden uitgenodigd. Doordat het regeerakkoord en het gedoogakkoord op deze datum werden gepresenteerd is de lunchbijeenkomst helaas niet doorggegaan.

Publicaties

Gedistilleerd Nieuws

De maandelijkse uitgave 'Gedistilleerd Nieuws' informeert de branche over actuele ontwikkelingen in de sector.

Dvd film distillatieproces

De filmpjes van het gedistilleerdproces op de site zijn erg populair. Regelmatig kwamen er verzoeken binnen van o.a. hotelscholen of zij de film mochten gebruiken voor presentaties. Om aan deze vraag te voldoen zijn de filmpjes op dvd gezet en worden verkocht via de site www.pdcg.nl.

Persberichten

Naar aanleiding van de folder 'Kerncijfers en activiteiten 2009' is in het voorjaar van 2010 het persbericht 'Consumptie gedistilleerde dranken licht gedaald' verzonden.

Folders

De algemene folder over de Commissie Gedistilleerd is in het Nederlands en Engels verkrijgbaar. Ook een folder rondleidingen en proeverijen is verkrijgbaar met daarin een overzicht van de distilleerderijen waar een rondleiding of proeverij gehouden kan worden. De folder is verspreid via de site, de bedrijven en de VVV's. In juni 2010 is de folder "Kerncijfers en activiteiten 2009" uitgegeven. De folders *Etikettering : Wat moet er op het etiket van een fles gedistilleerd, de Gedistilleerdwijzer en Europees gedistilleerd* worden voortdurend actueel gehouden en zijn te vinden op onze site. Tevens zijn alle verordeningen gebundeld in de brochure 'verordeningenoverzicht 2010'.

■ *Slijters*

In het verslagjaar is de Commissie Slijters actief geweest op het gebied van voorlichting over de Drank- en Horecawet, de toepasbaarheid, de wetshandhaving en eventuele sancties. De Commissie Slijters staat sympathiek tegenover de doelstellingen van STIVA en de zelfreguleringscode in zoverre dat deze misbruik van alcoholhoudende drank beogen te beperken.

De Commissie Slijters stuurt op aanvraag van de slijters de zogeheten leeftijdsstickers toe. Dankzij de gezamenlijke aanpak van alle betrokken detailhandelsorganisaties is de leeftijdssticker in vrijwel alle slijterijen van Nederland zichtbaar. De commissie stimuleert het onder de aandacht brengen van deze informatie ook bij de onderwijsinstellingen waarmee wordt samengewerkt.

In samenwerking met de Koninklijke SlijtersUnie wordt jaarlijks gewerkt aan de succesvolle actie 'Slijter van het jaar'. Voorts wordt samen met de Koninklijke SlijtersUnie deelgenomen aan de jaarlijkse vakbeurs, waarbij de activiteiten en de mogelijkheden van de Commissie Slijters onder de aandacht van beursbezoekers worden gebracht.

3.2 Import en export

Inzicht in import- en exportcijfers zijn van belang voor de ondernemingen in de verschillende sectoren. De commissies van het Productschap Dranken behartigen naast diverse privaatrechtelijke organisaties, de exportbelangen van de achterban.

■ *Bier*

Nederland is een van de grootste bierexporteurs ter wereld. In 2008 was Nederland met een export van bijna 17 miljoen hectoliter de grootste exporteur. In 2009 is de export wegens de gevolgen van de wereldwijde economische crisis met bijna 8% gedaald. In 2010 kwam de export op circa 14 miljoen hl. Nederland blijft behoren tot de top van de bierexporterende landen.

De export wordt ook bemoeilijkt door diverse tarifaire en non-tarifaire belemmeringen. Afwijkende etiketterings- en/of verpakkingseisen zijn hier voorbeelden van. Niet alle lidstaten hanteren dezelfde regels met betrekking tot het op de markt brengen van bier. Bovendien hebben de lidstaten een autonome bevoegdheid om belastingen te heffen en tarieven te bepalen. Dit leidt tot aanzienlijke handelsbelemmeringen.

Met name de grote accijnsverschillen voor bier in Europa frustreren de werking van de interne markt. Hoe hoog deze accijnsverschillen kunnen uitpakken blijkt uit het onevenredig hoog accijnstarief voor bier in Zweden dat ertoe heeft geleid dat bijna de helft van het geconsumeerde bier daar te lande gekocht werd in Denemarken, Duitsland of de Baltische Staten. Het Nederlandse accijnstarief van bier is in 2009 met 30% verhoogd. Daarmee is het tarief voor pils van € 25,11 verhoogd naar € 32,64 per hectoliter. In de Nederlandse buurlanden zijn de tarieven een stuk lager. België en Duitsland heffen respectievelijk € 20,53 en € 9,45 per hectoliter pils. Deze grote prijsverschillen stimuleren het grensverkeer. Vooral brouwerijen in de grensstreek hebben daar heel veel last van.

Op Europees niveau bestaat al geruime tijd het voornemen om de accijnstarieven van bier te harmoniseren. Dat lijkt een positieve ontwikkeling, maar deze harmonisatie zal niets veranderen aan het probleem van de uiteenlopende accijnstarieven. De harmonisatie beoogt slechts het minimumtarief (nu € 9,35) van bier te verhogen. Dit zal bij een aantal lidstaten tot een minimale accijnsverhoging leiden. Het echte probleem zit echter in de torenhoge bieraccijnstarieven in sommige lidstaten. Zolang daar niets aan gedaan wordt blijven de problemen bestaan. De minimumtarieven zullen de interne markt niet verbeteren. Sterker nog, de ongelijke behandeling van bier en wijn zal hierdoor toenemen. Voor wijn geldt immers een Europees minimumtarief van 0%.

- *Frisdranken en Waters*

De exportbelangen worden behartigd door de bedrijven zelf en door de daarvoor bestemde privaatrechtelijke organisaties. Op aanvraag informeert de commissie wel over de importeisen die gelden voor de verschillende producten.

- *Gedistilleerd*

De website van de Commissie Gedistilleerd dient doorgaans als eerste bron van informatie waarna men zich vaak telefonisch voor nadere inlichtingen en/of inschrijving meldt. Het succesvol importeren van gedistilleerde drank is moeilijk: de verwerving van een vaste plaats in de markt is sterk afhankelijk van de distributiemogelijkheden en promotionele ondersteuning. Er staan dan ook veel kleine importeurs in het bestand met veelal een zeer geringe afzet.

Een ca. 20-tal Nederlandse distillateurs neemt met succes de export ter hand. Exacte exportcijfers, zoals die wel beschikbaar zijn van de Nederlandse markt, worden niet door de Commissie Gedistilleerd verzameld. Wel worden de grootste exporteurs jaarlijks verzocht opgave te doen van de totale hoeveelheid gedistilleerd, uitgedrukt in hectoliters pure alcohol. In 2000 bedroeg de export nog ca. 110.000 hectoliter pure alcohol (hl. p.a.). In 2009 kwam dit uit op 140.000 hl.

De Commissie Gedistilleerd kan export ondersteunen met documenten. In "Certificate of Health", "Certificate of Free Sale and Origine", "Certificate of Fitness for Human Consumption" en varianten hierop worden voor het importerende land de verklaringen met stempels en handtekening van de Commissie Gedistilleerd voorzien, eventueel gevolgd door legalisatie door de Kamer van Koophandel. De behoefte aan dergelijke documenten is in de loop van de jaren wel afgenomen maar bewijzen hier en daar nog steeds nuttige diensten.

- *Slijters*

De Commissie Slijters pleit ervoor om binnen Europa accijnszones in te stellen die landgrensoverschrijdend zijn.

3.3 Marktverhoudingen

Het productschap is bij uitstek de objectieve en betrouwbare partner om de marktverhoudingen in kaart te brengen. Data worden gegenereerd op basis van periodieke enquêtes en statistieken.

- *Bier*

In de Commissie Bier zijn alle brouwerijen met een "werkende ("warme") brouwketel" in Nederland ingeschreven. In totaal zijn er 57 ingeschreven brouwerijen met 61 productielocaties. Er werken bij de brouwerijen ca. 6750 mensen. De indirecte werkgelegenheid (mouterijen, horeca, retail, landbouw, reclame, transport, etc.) bedraagt ca. 77.550 arbeidsplaatsen. De meeste cijfers in dit verslag hebben overigens betrekking op de gegevens van Nederlandse Brouwers waarin bij de 8 leden ruim 99% van de productie plaats vindt. Consumptie en hoofdelijk verbruik zijn in 2010 wederom gedaald. Dat geldt

ook voor de export. Desondanks behoudt Nederland zijn positie als een van de grootste bierexporteurs ter wereld.

■ *Frisdranken en Waters*

De Commissie Frisdranken en Waters vertegenwoordigt de volgende sectoren: de frisdranken-industrie, de mineraal- en bronwaterindustrie, de siroopenbranche, de watercoolermarkt en de drankengroothandel. De commissie voorziet alle ingeschreven bedrijven van marktinformatie. Zij maakt daarbij gebruik van diverse bronnen, waardoor een zo betrouwbaar mogelijk beeld van de markt kan worden gegeven.

■ *Gedistilleerd*

De cijfers over 2010 zijn nog niet volledig beschikbaar. De verkoop van Nederlands gedistilleerd in 2009 lijkt t.o.v. 2008 duidelijk gedaald met ca. 5% naar 38,5 mln. liter. Na een beperkte daling in 2008, vertoonde de import wederom een zij het bescheiden stijging van 0,2% op basis van de jaarcijfers van de VIP. Premixen hebben zich gestabiliseerd met 9,5 mln. liters op consumptiesterkte (2008: 9,2 mln. liter). Opmerkelijk was dat de accijnsopbrengsten over 2008 op kasbasis gestegen waren naar € 339 mln. Over 2009 bedroeg de accijns opbrengst € 317 mln. Hetgeen overeenkomt met een totale afzet van 203.460 hl. p.a.

■ *Slijters*

De omzet in de slijterijbranche schommelt de afgelopen jaren rond ca. één miljard euro. De rentabiliteit in de ondernemingen met een omzet hoger dan circa € 700.000,- is lager dan die van de kleinere ondernemingen. Deze lagere rentabiliteit wordt onder meer veroorzaakt door de hogere personeelskosten (inclusief directie) van de grotere ondernemingen. De beloning van de (kleinere) ondernemer is niet opgenomen in de personeelskosten, maar maakt deel uit van het bedrijfsresultaat.

De groei van de omzet in de slijtersbranche blijft over de middellange termijn gemeten achter bij de groei in de overige detailhandel. Op grond van de Drank- en Horecawet is de verkoop van alcoholhoudende dranken met een alcoholpercentage van meer dan 15 graden alcohol aan de slijters voorbehouden, dit met uitzondering van port, sherry en vermout.

Deze uitzonderingspositie heeft tot consequentie dat de verkoop van andere producten dan die behoren tot alcoholhoudende dranken en daaraan gerelateerde artikelen verboden is. Sommigen ervaren deze beperking als knellend en omzetsbeperkend, anderen zien hierin een erkenning van de bijzondere aard van (de verkoop van) alcoholhoudende dranken en een bevestiging van de bijzondere specialistische positie die de slijters binnen de detailhandel in Nederland innemen. De Commissie Slijters steunt dit uitgangspunt van deze wetgeving en zij pleit voor een strenge controle en handhaving ervan.

Volgens de Commissie Slijters is het voor de toekomst van de slijter van belang dat hij zijn assortiment sterk segmenteert en zich specialiseert in bepaalde sectoren, zoals gedistilleerd, of bepaalde (wijn)gebieden.

De toegevoegde waarde van de vakslijter bestaat in het bijzonder uit zijn vakkennis en zijn kennis van het product in relatie tot andere voedingsmiddelen. Door deze specialistische kennis kan hij voor zijn speciale producten een vaste band opbouwen met zijn relatiekring. Door dit nauwe contact met zijn afnemers kan hij met een scherp inkoopbeleid snel en accuraat tegemoet komen aan wensen die er leven.

3.4 Onderzoek

De commissies van het Productschap Dranken verzamelen gegevens op allerlei terreinen, zowel autonoom als in samenwerking met andere organisaties.

■ *Frisdranken en Waters*

De Commissie Frisdranken en Waters houdt verschillende enquêtes onder de ingeschreven ondernemingen, waarvan de sociaal-economische enquête de belangrijkste is. Elke twee jaar organiseert de commissie deze uitgebreide enquête naar de sociaal-economische situatie in de bedrijfstak. Op die manier verzamelt het gegevens over de onderneming (grootte, locaties, activiteiten etc.) en de ondernemer en zijn medewerkers (samenstelling personeel, vacatures etc.). De laatste enquête is uitgevoerd in 2010. De resultaten hiervan worden gepubliceerd in een brochure. Deze

brochure wordt toegezonden aan de ingeschreven bedrijven. De volgende enquête zal in 2012 worden gehouden.

Naast de sociaal-economische gegevens zijn er diverse statistieken beschikbaar over de afzet in de industriële en handelsbranches die onder de commissie ressorteren. Verder verricht de commissie nog tal van statistische werkzaamheden voor convenanten op milieugebied. Het gaat hier vooral om de enquête naar cadmiumhoudende kratten, die jaarlijks plaatsvindt op grond van het Convenant Cadmiumhoudende Kratten uit 1988 en die de Commissie Frisdranken en Waters uitvoert samen met de Commissie Bier (zie ook hoofdstuk 6.1).

Commissie Frisdranken en Waters - Overzicht periodieke enquêtes per 1 januari 2011

soort	frequentie	uitvoering	bestemming	openbaar ¹⁾
sociaal-economische enquête	1x per 2 jaar	CFW	branche + derden	ja
cadmium kratten	1x per jaar	CFW	VROM	nee

¹⁾ bij ja: alleen geaggregeerde samenvattingen, geen individuele bedrijfsgegevens

- Gedistilleerd**
Data Intellica volgt sinds 2005 de afzet van een groot aantal producenten en importeurs met een data pooling systeem. De afzet in liters per categorie wordt gevolgd vanaf producent/importeur, gesplitst naar distributiekanaal t.w. horeca, groothandel, GWB, Cash & Carry, slijterskanaal en overige kanalen. Datapooling is een belangrijke informatiebron voor de deelnemende bedrijven. De Commissie Gedistilleerd participeert in dit project als intermediair bij de contractueel vastgelegde geheimhoudingsovereenkomsten tussen deelnemers en uitvoerend bureau. De resultaten van deze enquête zijn alleen beschikbaar voor de betalende deelnemers. Wel ontvangt de Commissie Gedistilleerd van beide onderzoeken de highlights om deze te verifiëren met de eigen waarnemingen. Met beide onderzoekers worden goede relaties onderhouden. Sinds oktober 2009 verricht Data Intellica ook de reguliere afzetcijfers van zowel CG als de VIP.

Commissie Gedistilleerd - Overzicht van de periodieke enquêtes per 1 januari 2009

soort	frequentie	uitvoering	bestemming	openbaar ¹⁾
afzet	12x per jaar	CG	deelnemers	nee
export	1x per jaar	CG	branche	ja
afzet premixen	4x per jaar	CG	branche	ja
afzet industrie	4x per jaar	CG	branche	ja
jenever	12x per jaar	CG	deelnemers	nee
sociaal-economische enquête	1x per 2 jaar	CG	branche	ja

¹⁾ bij ja: alleen geaggregeerde samenvattingen, geen individuele bedrijfsgegevens

- Slijters**
De Commissie Slijters heeft in 2010 wederom meegewerkt aan de realisatie van een aantal publicaties. De Commissie Slijters maakt gebruik van (branche)gegevens welke worden verzameld door aanverwante product- en (hoofd)bedrijfschappen alsmede de daartoe behorende commissies.

3.5 Distributie en logistiek

De distributie en logistiek zijn belangrijke elementen in de drankenbranche. Het Productschap Dranken streeft continu naar verbetering van distributie en logistiek. Veranderende consumentenvoorkeuren en veranderend overheidsbeleid hebben invloed op de verpakkingsmix, die bijvoorbeeld brouwerijen op de markt kunnen zetten. Een dergelijke verpakkingsmix vraagt ook om gedegen distributie en logistieke processen. Het beleveren van de grote binnensteden wordt in toenemende mate een bron van zorg. Deze steden hebben helaas zonder enig onderling overleg 'venstertijden' geïntroduceerd. De horeca en detailhandel kunnen hierdoor slechts gedurende een beperkt aantal uren in de ochtend worden beleverd.

- Bier**
De levering van bier aan supermarkten, horeca en vele andere verstrekkingpunten is een dagelijkse logistieke operatie die zijn weerga niet kent. Tot in de kleinste plekken van het land, in nauwe straatjes en op tijden die niet met de gebruikelijke levertijden overeenkomen. Dat maakt de brouwers extra

kwetsbaar als men denkt aan files, maar vooral aan de per gemeente wisselende “venstertijden”. Dit onderwerp houdt de voordurende aandacht van alle betrokkenen.

■ *Frisdranken en Waters*

De privaatrechtelijke organisaties in de sector frisdranken en waters behartigen veel van de issues op het gebied van logistiek en infrastructuur. De Commissie Frisdranken en Waters ondersteunt hen met flankerend beleid. In de afgelopen vijf jaar was met name de introductie van grote eenmalige PET-flessen voor frisdranken en waters aan de orde. Begin 2006 begon Coca-Cola daarmee, begin 2007 zijn de andere fabrikanten en importeurs gevolgd. Deze introductie betekende de grootste wijziging in de logistiek van frisdranken en waters in de laatste 50 jaar. Niet alleen moest de architectuur van het frisdranken en waters bottelen volledig opnieuw worden opgezet. Ook in de groothandel en detailhandel heeft zich – overigens vrijwel onzichtbaar voor de consument – een gedaantewisseling voltrokken. De Commissie Frisdranken en Waters heeft hierbij de rol van facilitator op het punt van normen en wetgeving gespeeld. Zo werd intensief overleg gevoerd over de manier waarop de veranderingen met name in het out-of-home kanaal moesten worden begeleid.

Verder is de commissie actief op het punt van de controle op de statiegeldregels. Bij de FIOD/ECD zijn net als in vorige jaren diverse geconstateerde overtredingen van de statiegeldregeling gerapporteerd. Het is de FIOD/ECD niet toegestaan hierover te rapporteren, waardoor er geen inzicht wordt verkregen in de resultaten. Met de douane heeft de Commissie Frisdranken en Waters contact over verbruiksbelasting. De douane voorziet de commissie waar nodig van relevante regelgeving en houdt in de gaten of verbruiksbelasting correct wordt afgedragen.

4 . Product en dienst

4.1 Kwaliteit en voedselveiligheid

De borging van de voedselveiligheid is een eerste voorwaarde voor producenten en distributeurs van levensmiddelen. Kwaliteitsbewaking is nodig, primair in het belang van de consument en daarnaast om het goede imago van de sectoren te beschermen en waar te blijven maken. Het Productschap Dranken levert, door middel van haar commissies, een bijdrage op het gebied van regelgeving, onderzoek en de participatie in diverse overlegstructuren. In hoofdstuk 4 en 5 wordt tevens aandacht besteed aan risicoanalyse.

Hygiëncode

De Hygiëne Verordening 852/2004 verplicht dat elk bedrijf dat levensmiddelen bereidt, verwerkt, behandelt, verpakt, vervoert, distribueert of verhandelt beschikt over een voedselveiligheidsplan. Dit plan dient ter beheersing van de relevante hygiënerisico's en is opgesteld volgens de principes van HACCP ofwel Hazard Analysis Critical Control Points. Artikel 8 van Verordening 852/2004 bepaalt dat vertegenwoordigers van sectoren van de levensmiddelenbedrijven hygiëncodes kunnen opstellen. In deze hygiëncodes is beschreven op welke wijze eet- en drinkwaren op zodanige hygiënische wijze kunnen worden bereid en behandeld dat zij voldoen aan deze verplichting.

Hygiëncode voor Mouterijen en Brouwerijen

Ook in 2010 is gewerkt aan een volgende versie van de Code. Het ziet ernaar uit dat deze Code, die de vorm van een Kadercode zal krijgen, in 2011 van kracht zal worden.

Hygiëncode voor Frisdranken en Natuurlijk Mineraal- en Bronwater

In 2008 is besloten de hygiëncode voor frisdranken en voor natuurlijk mineraal- en bronwater te integreren tot één gezamenlijke hygiëncode. Beide codes vertoonden veel overlap waardoor bij de update een efficiëncyslag gemaakt kon worden. De nieuwe hygiëncode frisdranken, natuurlijke mineraal- en bronwaters is aangepast aan de nieuwe hygiëneverordening 852/2004 en aan veranderingen in de praktijk. Een uitgebreide risicoanalyse is opgenomen. De code is in januari 2010 officieel door de Minister van VWS goedgekeurd.

Hygiëncode Groothandel in Dranken en Horecabenodigdheden

Ook de brancheorganisatie Vereniging van de Nederlandse Groothandel in Dranken en Horecabenodigdheden (GDH) heeft een hygiëncode opgesteld met als titel 'Hygiëncode Groothandel in dranken en horecabenodigdheden'. In 2010 hebben zich op dit gebied geen nieuwe ontwikkelingen voorgedaan. In 2011 zal hiervan een update plaatsvinden.

Kwaliteitscriteria bier

Ieder ingrediënt van bier dient te voldoen aan de normen die door de Bierverordening worden voorgeschreven. Voor het toevoegen van kruiden, zoals bijvoorbeeld koriander in veel witbieren, is een aparte toestemming van het bestuur van de Commissie Bier vereist. Koriander staat al op de lijst van toegestane kruiden, maar innovatie stopt niet. Indien een brouwer een nieuw kruid wil gebruiken, dient hij ter verkrijging van toestemming, dit kruid te laten testen bij TNO of een vergelijkbaar onderzoeksinstituut. Indien daaruit blijkt dat zo'n kruid geen risico voor de voedselveiligheid oplevert, kan het bestuur tot toestemming overgaan. De lijst met toegestane kruiden staan vermeld op de website van de Commissie Bier www.commissiebier.nl. Voor het gebruik van aldaar genoemde kruiden hoeft niet opnieuw toestemming te worden gevraagd.

Kwaliteitscriteria gedistilleerd

De EU verordening 110/2008 van 13 februari 2008 is de EU verordening voor gedistilleerde dranken en is in het Nederlands en alle andere talen van de EU te vinden op <http://eur-lex.europa.eu/JOHtml.do?uri=OJ:L:2008:039:SOM:EN:HTML> (pagina 16) en op www.pdcg.nl onder het kopje 'wetgeving'.

Deze verordening heeft de verordeningen 1576/89 en 1014/90 vervangen. Met de huidige verordening 110/2008 zijn de volgende doelen gerealiseerd:

- Regelen van minimum alcoholpercentage voor jenever;

- Beschermde benaming voor jenever voor Nederland, België, 2 provincies in Noord Frankrijk en 2 Duitse deelstaten;
- Samenvoeging van verschillende verordeningen in één basisverordening;
- Teksten zijn bondiger, in begrijpelijke taal opgesteld;
- Meer structuur in het geheel, opsplitsing in 2 categorieën;
- Verzoek van EU landen uit Scandinavië en Oost Europa tot aanpassing van de wodka definitie.

De opsplitsing in 2 categorieën behelsde het volgende: Er is een eerste rubriek van producten die de organoleptische kenmerken hebben van de gebruikte grondstoffen zoals whisky, rum, brandy, vruchten eaux-de-vie en dergelijke. Deze producten (destillaten) worden niet gearomatiseerd. Alle overige dranken vallen in de tweede categorie. Al dan niet bereid van of met ethylalcohol en op enige wijze gearomatiseerd.

Enkele lidstaten wilden een zeer vergaande aanscherping in de definitie van wodka. Het lang bevochten compromis is als volgt:

Wodka bereid uit aardappelen of granen als grondstof kan aangeduid worden als wodka. Wodka die is ontstaan uit andere grondstoffen dient een aparte vermelding op het etiket "*geproduceerd uit/bereid van*", aangevuld met de naam van de grondstof. Deze tekst moet op een duidelijk zichtbare plaats en in duidelijk leesbare en onuitwisbare letters. Het minimum alcoholpercentage voor wodka is 37,5 %. Het maximum methanolgehalte is van 50 g/hl teruggebracht naar 10 g/hl.

Ook is er een nieuwe definitie opgenomen voor gearomatiseerde wodka. Ook deze categorie heeft een minimum alcoholgehalte van 37,5%. Deze categorie is bedoeld voor wodka waaraan een overheersend aroma is gegeven dat niet het aroma van de grondstof is.

Voor jenever is het in 1999 met België bereikte akkoord over het minimum alcoholpercentage (Akkoord van Antwerpen) de basis geweest voor de aanpassingen. In de eerste plaats betreft dit natuurlijk het minimum alcoholpercentage, dat op 30% ligt. Jonge en oude jenever hebben een minimum van 35%. Genièvre, Jenever, Genever, Graanjenever mag uitsluitend afkomstig zijn uit België, Nederland, de departementen Nord en Pas-de-Calais in Frankrijk en Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen in Duitsland. Jonge en oude jenever (-genever) mag uitsluitend afkomstig zijn uit België en Nederland. Jenevers staan hiermee in hetzelfde rijtje van geografisch beschermde benamingen als Cognac, Calvados en Schotse whisky. Dit is mede tot stand gekomen door een coöperatieve houding van de Europese Commissie, die niet eerder in staat bleek een regeling te treffen voor een minimum alcoholpercentage voor jenever in de oude verordening. Benadrukt kan worden dat de meeste wetgeving, definities, aanduidingen etc. niet veranderd zijn. Vanwege het feit dat jenever een geografische bescherming heeft gekregen in Verordening 110/2008 is een van de verplichtingen die hieruit volgt om binnen 7 jaar een technisch dossier op te stellen over jenever. In 2009 is men gestart met het vervaardigen van het technisch jeneverdossier, hierin komen de aanduidingen te staan waaraan jenever onder meer moet voldoen. Geografische aanduidingen geven aan dat de betrokken gedistilleerde drank zijn oorsprong vindt in een bepaald gebied en dat bepaalde kwaliteiten van de drank aan dat gebied zijn toe te schrijven. Dergelijke aanduidingen zijn beschermd en dienen te worden geregistreerd met behulp van een technisch dossier. Een technisch dossier wordt gebruikt voor dranken die een specifieke band hebben met hun oorsprong en recht hebben op een specifieke juridische bescherming tegen elk incorrect gebruik. In 2010 is gezamenlijk met de Belgen een concept tekst aangaande het dossier opgesteld, welke de basis vormt voor de verdere onderhandelingen van wat zoal in de eindtekst moet worden opgenomen om de kwaliteiten van de jenever te waarborgen.

Het Productschap Dranken heeft met de nieuwe EU verordening 110/2008 haar eigen Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken 2005 van het Productschap Dranken moeten aanpassen. De nieuwe Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken 2009 is één op één omzetting van de Europese verordening 110/2008 (weblink: http://www.pdcg.nl/downloads/Verordening_benaming_gedistilleerde_en_zwak_gedistilleerde_dranken_productschap_dranken_2009.pdf)

In 2010 heeft er een wijziging van de Verordening Benaming Gedistilleerde en Zwak Gedistilleerde Dranken 2009 plaatsgevonden, waarbij de definitie van vruchtenjenever is opgenomen aan de Verordening, aangezien de definitie hiervan uit de EG-verordeningen is geschrapt en het wenselijk is om nationaal hiervan een definitie voor handen te hebben (weblink:

http://www.pdcg.nl/downloads/Vo_benaming_wijz_1_2009_getekend.pdf)

Kwaliteitscriteria frisdranken en waters

In 2010 heeft de Commissie Frisdranken en Waters ondersteuning geboden aan de siropenfabrikanten bij het continu bewaken van het kwaliteitsniveau. De commissie houdt tevens goed in de gaten welke veranderingen er plaatsvinden op het gebied van de levensmiddelenwetgeving en communiceert die naar de betreffende fabrikanten.

4.2 Levensmiddelenwetgeving

De Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (PLW) heeft als taak de standpunten van de productschappen te coördineren en uit te dragen. De Commissies Bier en Gedistilleerd zijn deelnemers aan dit overleg. Terugkerende onderwerpen zijn voedings- en gezondheidsclaims, allergenen, levensmiddelenhygiëne, etikettering, obesitas, notificaties, GGO's, contaminanten en soortgelijke onderwerpen. Zowel in Nederland als in de EU werden in 2009 en ook in 2010 verkenningen uitgevoerd naar nieuwe (andere) etiketteringsvoorschriften in de toekomst. Enerzijds bestaat er behoefte aan minder regels en meer duidelijkheid voor de consument (het etiket is soms meer en meer een zoekplaatje), anderzijds dringen zich steeds meer voorschriften op waardoor etikettering wordt uitgebreid. De vraag is of de consument ook op andere wijze dan via het etiket adequaat kan worden geïnformeerd. Deelname aan PLW betekent een garantie dat belangwekkende zaken rond de levensmiddelenwetgeving voldoende onder de aandacht komen.

In alle dossiers rond kwaliteit, voedselveiligheid en in zekere mate de onderwerpen rond alcohol en maatschappij, de Drank- en Horecawet en de Reclame Code is de functie van de Commissies Gedistilleerd en Bier om het bedrijfsleven te vertegenwoordigen bij de overheid. Dit gebeurt op veel terreinen, werkgroepen en commissies. In dit verband bestaan er officiële kanalen zoals de Klankbordgroep van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA), het Regulier Overleg Alcoholbeleid (ROA), het Uitvoeringscomité van de EU, de indirecte vertegenwoordiging via de PLW en het HPA in het Regulier Overleg Warenwet (ROW) en de deskundigenpanels daarin: Deskundigen-overleg Hygiëne Levensmiddelen (DHL) en Deskundigen-overleg Etikettering van Levensmiddelen (DEL). Bij deze overlegorganen en door individuele benaderingen van de verschillende specialisten bij de ministeries, wordt getracht invloed uit te oefenen en inspraak te hebben bij het tot stand komen van wetgeving of bij het ontstaan van knelpunten.

Etikettering van levensmiddelen

Op 30 januari 2008 is de Europese Commissie gekomen met haar voorstel-verordening over de hercodificatie van de etiketteringregels ter verstreking van voedselinformatie aan consumenten (COM(2008) 40 final). De Europese Commissie wenst met haar recente voorstel bestaande wetgeving op dit gebied te consolideren en te vereenvoudigen. In het voorstel betreffende de verstreking van voedselinformatie aan consumenten komt voor veel levensmiddelen de verplichting om een lijst van ingrediënten te verstrekken en eveneens een verplichting tot verstrekken van een voedingsdeclaratie. Gedistilleerd, bier en wijn zijn in het voorstel uitgezonderd van deze verplichtingen, maar de Commissie wil vijf jaar na inwerkingtreding van het voorstel kijken of deze uitzondering nog steeds toepasbaar moet zijn. Dit ontwerpvoorstel consolideert en actualiseert dus twee gebieden van de etiketteringswetgeving, namelijk de algemene voedsel- en de voedingswaarde-etikettering, die respectievelijk worden bestreken door de Richtlijnen 2000/13/EG (deze richtlijn gaat over de aanduiding en presentatie van gedistilleerde / alcoholhoudende dranken) en 90/496/EEG Deze wetgeving dient middels codecisie tot stand te komen waarbij Raad van Ministers (Council) enerzijds en Europarlement anderzijds beiden moeten instemmen met een voorstel. Inmiddels is het voorstel in 1ste lezing plenair in het Parlement behandeld (16 juni 2010) Op 7 december 2010 is het voorstel in de Raad behandeld, waarbij een gezamenlijk standpunt is bepaald en vastgesteld, dat begin 2011 naar het Europarlement zal worden verstuurd voor een 2de lezing.

Voedings- en gezondheidsclaims en toevoeging van vitaminen en mineralen

Op zaterdag 30 december 2006 is er in het Publicatieblad van de Europese Unie een tweetal Verordeningen gepubliceerd. Het betreft de navolgende twee Verordeningen:

1. Verordening (EG) Nr. 1924/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 inzake voedings- en gezondheidsclaims voor levensmiddelen (verder "Verordening voedings- en gezondheidsclaims").
2. Verordening (EG) Nr. 1925/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de toevoeging van vitaminen en mineralen en bepaalde andere stoffen aan levensmiddelen (verder "Verordening Verrijking").

De Verordeningen zijn allebei op 19 januari 2007 in werking getreden en van toepassing vanaf 1 juli 2007.

In de ontwerpverordening zijn regels opgesteld voor het gebruik van voedings- en gezondheidsclaims op levensmiddelen. Een gezondheidsclaim legt een verband tussen een voedingsmiddel of een ingrediënt daarvan en de gezondheid. Dit mag uitsluitend wanneer vooraf is vastgesteld of daarvoor een voldoende wetenschappelijke basis is. Of een claim voldoet aan alle eisen moet worden beoordeeld door de European Food Safety Authority (EFSA). Daarnaast zullen er nutriëntenprofielen door de EFSA worden opgesteld. Deze profielen zullen bepalen of een bepaald levensmiddel een claim mag bevatten.

In 2010 is er niet veel gebeurd op dit dossier. Het dossier heeft het hele jaar stil gelegen. De verwachting is nog wel dat het dossier binnen afzienbare tijd weer wordt opgepakt.

Voedingsmiddelenkleurstoffen

Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven is van toepassing met ingang van 20 januari 2010. In *Annex V* van deze Verordening wordt een verplichte waarschuwing geïntroduceerd voor levensmiddelen die een of meer van de volgende 6 voedingsmiddelenkleurstoffen bevatten: E 110, E 104, E 122, E 129 E 102 en E 124. Deze 6 kleurstoffen kunnen ook voorkomen in alcoholische dranken, welke dan de navolgende waarschuwing op het etiket zouden moeten bevatten: "*E XXX: kan een neveneffect hebben op de activiteiten en attentie van uw kind*" (vrij vertaald uit het Engels).

Dit zal dan een ernstige verwarring kunnen veroorzaken, want kinderen mogen deze producten helemaal niet consumeren! Door deze waarschuwing toch op het etiket te zetten, zou de alcoholindustrie het beeld kunnen wekken bij kinderen dat dit toch zou mogen. De Commissie Gedistilleerd heeft namens de Nederlandse producenten en importeurs Europese Parlementariërs hierop gewezen, en in samenwerking met CEPS en de andere landen heeft DG SANCO ons gewezen op het feit dat implementatie van de Verordening middels comitologie¹ verloopt, maar dat alcoholische dranken uitgezonderd zullen worden van deze verplichting na einde overgangperiode op 20 juli 2010. Bij Verordening (EU) nr. 238/2010 van de Commissie van 22 maart 2010 tot wijziging van bijlage V bij Verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad met betrekking tot het etiketteringsvoorschrift voor dranken met een alcoholgehalte van meer dan 1,2 volumeprocent en die bepaalde voedingsmiddelenkleurstoffen bevatten is de uitzondering bepaald dat de waarschuwing voor mogelijke activiteit of concentratieproblemen bij bepaalde kleurstoffen niet op alcoholhoudende dranken (> 1.2% alc.) behoeft vermeld te worden (weblink:

http://www.pdcg.nl/downloads/EU_verordening_No_2381210.pdf)

Zoetstof neotaam

Sinds 12 januari 2010 mag de zoetstof neotaam gebruikt worden in levensmiddelen in Europa. Het gaat om de Commissie richtlijn 2009/163/EU. De zoetstof neotaam E961 is toegestaan in:

- niet alcoholische dranken met een maximale gebruiksdoses van 20 mg/l.
- alcoholvrij bier of bier met een alcoholgehalte van ten hoogste 1,2% vol met een maximale gebruiksdoses van 20 mg/l.
- tafelbier met een maximale gebruiksdoses van 20 mg/l.
- bier met een zuurgraad van ten minste 30 milli-equivalent NaOH met een maximale gebruiksdoses van 20 mg/l.
- donker bier van het type "oud bruin" met een maximale gebruiksdoses van 20 mg/l.
- bier met verminderde verbrandingswaarde met een maximale gebruiksdoses van 1 mg/l.

REACH

REACH staat voor Registratie, Evaluatie en Autorisatie van Chemische stoffen, een nieuwe Europese verordening over chemische en/of gevaarlijke stoffen. De kern van de verordening is dat een bedrijf dat chemische en/of gevaarlijke stoffen produceert, verwerkt, opslaat of doorgeeft aan gebruikers/afnemers ervoor zorgt dat veilig met de stof kan worden omgegaan. De leverancier moet de risico's kennen, maatregelen treffen en adviseren om die risico's op een adequate wijze te beheersen. In het verslagjaar gold een preregistratieplicht voor bedrijven als de hoeveelheid van een stof meer is dan 1 ton per jaar.

¹ comitologie: delegatie door de Gemeenschapswetgever in een richtlijn, verordening of besluit, van een uitvoeringsbevoegdheid aan de Commissie, waarbij de Commissie wordt bijgestaan door een comité. Een comité staat onder voorzitterschap van een vertegenwoordiger van de Commissie en bestaat uit ambtelijke vertegenwoordigers van de lidstaten, vaak beleidsmedewerkers en/of materiedeskundigen.

REACH onderscheidt voor bedrijven 4 categorieën: fabrikant, importeur, downstream user en distributeur. Levensmiddelenproducenten vallen over het algemeen in de categorie 'downstream user' of wel gebruiker/afnemer van chemische stoffen. De FNLI heeft een handleiding 'Hoe moet REACH in de bedrijfsvoering worden toegepast?' geschreven om levensmiddelenbedrijven te helpen REACH in de praktijk toe te passen. Ook SenterNovem stelde namens EZ en VROM informatie over REACH beschikbaar. Voor de gedistilleerdsector lijkt de impact van de registratie zich te beperken tot de Nederlandse producent van alcohol, Nedalco. Europese producenten hebben voor de uitvoering een Werkgroep REACH gevormd.

Stevia

EFSA heeft een positief wetenschappelijk advies gegeven over het gebruik van stevioglycosiden. Dat betekent dat EFSA stevia een veilige zoetstof acht voor gebruik in voeding en dranken. EFSA kijkt nu in welke hoeveelheden stevia gebruikt mag worden in welke levensmiddelen. In 2011 wordt verwacht dat stevia in levensmiddelen gebruikt mag worden.

4.3 Innovatie

■ *Bier*

Binnen de sector wordt op diverse manieren geïnnoveerd. Zo zijn er telkens nieuwe wijzen van voorlichting hetgeen voortkomt uit samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld de GGZ en andere partners uit de alcohol preventie sfeer. Ook op het gebied van productontwikkeling wordt druk geïnnoveerd. Zo worden, na de implosie van het alcohol arm en alcohol vrije biersegment in de jaren 90, nieuwe biersoorten ontwikkeld en op de markt gelanceerd met minder of geen alcohol. Over een aantal jaren kan worden bekeken of dit een significante en serieus segment is geworden en of het voor consumenten een extra keuze in het biersegment kan betekenen.

■ *Frisdranken en Waters*

De frisdrankenindustrie is een industrie die voortdurend nieuwe dranken ontwikkeld waarbij de gezondheidsaspecten niet uit het oog worden verloren. Frisdrankfabrikanten bieden een breed en gevarieerd assortiment producten aan. Frisdranken met suiker, frisdranken met minder suiker, frisdranken met suiker en zoetstoffen en frisdranken met alleen zoetstoffen. Hoe minder suiker in een frisdrank gebruikt wordt, hoe minder calorieën er in het product zitten. Frisdranken met alleen zoetstoffen leveren nagenoeg geen calorieën. Er is een sterke stijging te zien in het gebruik van light frisdranken. De consumptie van deze frisdranken is gestegen van 18% in 2000 naar 31% in 2008. Dit heeft tot gevolg dat het aantal kcal per hoofd van de bevolking via frisdranken met 21% is gedaald sinds 2000. Zeker in de strijd tegen overgewicht, kunnen frisdranken met minder calorieën oplossingen bieden. Iedere consument kan de frisdrank kiezen die het beste past bij zijn of haar leefstijl.

Naast frisdranken met verschillende calorische waarden, zijn de verpakkingen van deze producten ook zeer divers. De verpakkingen variëren van 150 ml tot 1,5 liter met allerlei varianten daar tussen in. Handig voor onderweg of voor juist voor thuis waar meerdere personen in een huishouden aanwezig zijn.

■ *Gedistilleerd*

De ontwikkeling in de bereiding en samenstelling van gedistilleerd ontwikkelt zich volop. In de afgelopen jaren hebben zich grote ontwikkelingen voorgedaan in het gebruik van gezuiverde alcohol. Neutrale alcohol wordt doorgaans geproduceerd door distillatie. Enige tijd terug zijn nieuwe technieken in zwang geraakt om ook uit gegiste producten als bier en wijn de alcohol te winnen. Voortgestuwd door de hoge accijnzen voor gedistilleerd is deze gezuiverde alcohol gebruikt als grondstof voor dranken die strikt genomen dus geen gedistilleerde dranken (meer) waren. De fiscale regelgeving in Europa en dus ook Nederland heeft geen gelijke tred gehouden met de technische mogelijkheden. In 2010 heeft ook de Wereld Douane Organisatie in een aantal specifieke gevallen geoordeeld dat deze gezuiverde alcohol toch als ethylalcohol van categorie 2208 moet worden geclassificeerd, waardoor de producten in een hogere accijns categorie terecht komen.

In de communicatie is Commissie Gedistilleerd bezig om meer de mogelijkheden via internet en social media te verkennen. In samenwerking met de wijnsector is in 2010 gewerkt aan het opzetten van een digitale campagne voor Drinkwijzer. Deze campagne richt zich op verantwoord alcoholgebruik en wil

consumenten informeren over wat men drinkt, zoals de hoeveelheid alcohol die men binnen krijgt en andere algemene informatie over de diverse dranken. Grote nadruk ligt op de boodschap om verantwoord om te gaan met drank en onder omstandigheden niet te drinken.

■ *Slijters*

Het deel van de slijtersbranche dat valt onder de werkingssfeer van het Productschap Dranken/Commissie Slijters omvat ondernemingen met maximaal vijf vestigingsplaatsen (Slijters MKB). De economische omstandigheden en de zienswijze op de bedrijfsvoering laten niet toe (resp. noodzaken er niet toe) dat dit deel van de branche voorop loopt in elektronische en digitale ontwikkelingen. Dit in tegenstelling tot de slijterijvestigingen die zijn aangesloten bij de z.g. grootwinkelbedrijven. Dat neemt niet weg dat er ook bij de kleinere slijtersondernemingen wordt gemoderniseerd en dus geïnnoveerd, zij het in een aanzienlijk lager tempo. Dat gebeurt vaak in het kader van in- en verkooporganisaties. De Commissie Slijters treedt daar desgewenst voorlichtend en coördinerend op. De Commissie Slijters is van mening dat juist samenwerkingsverbanden de continuïteit van de branche ten goede (zullen)komen.

Voor wat betreft productontwikkeling/innovatie is de invloed van het slijters MKB betrekkelijk gering. De verkoop vindt plaats in gesloten (aangeleverde) verpakkingen. Als onder productontwikkeling/innovatie echter ook wordt verstaan de verschuiving van inkoopmarkten, dan dient te worden gezegd dat de slijtersbranche een vooraanstaande rol speelt. Juist door het op de markt verschijnen van nieuwe producten uit andere dan de vanoudsher bekende oorspronglanden wijzigt het in- verkooppatroon en ook de winkelrichting met regelmaat. De Commissie Slijters vervult hierin (zeker ook vanwege haar banden de met de (vak-)opleiding en de z.g. education permanente) een vooraanstaande rol.

5 . Arbeid

5.1 Arbeidsvoorwaarden

De samenwerking tussen het Productschap Dranken en het Productschap Wijn in een aparte sociaal-economische werkgroep heeft onder meer geresulteerd in het ontwikkelen van de arbocatalogus Dranken (dit was dringend nodig daar een wijziging van de arbeidsomstandighedenwet per 1 januari 2007 de werkgevers en werknemers samen verantwoordelijk stelde voor het invullen van het arbobeleid). De risico inventarisatie en evaluatie (RIE) en het rapport van de Arbeidsinspectie dienden hierbij als uitgangspunt. In 2006/2007 hadden er meerdere bedrijfsbezoeken plaatsgevonden binnen de branches met het uiteindelijk onderliggende rapport Project Dranken (weblink:

http://www.arbeidsinspectie.nl/Images/producten%20en%20dranken_tcm290-263177.pdf), waarbij relevante informatie is verzameld en zijn hieruit drie gezondheidsrisico's uitgewerkt in de Arbocatalogus Dranken (weblink: www.arbocatalogusdranken.nl), te weten de risico's lichamelijke belasting binnen magazijnen en transport en veiligheid binnen magazijnen en intern transport en lichamelijke belasting binnen productie.

Uitgangspunt bij de ontwikkeling van de arbocatalogus is dat zo veel mogelijk aansluiting is gezocht bij bestaande oplossingen zoals reeds opgenomen in de RIE en andere beschikbare oplossingen in de branche <http://www.rie.nl/rie-instrumenten/ri-e-dranken-en-wijn>.

■ *Bier*

De arbeidsvoorwaarden worden bij de brouwerijen per bedrijf geregeld. In 2007 is een nieuw opleidingsprofiel voor brouwerij operators tot stand gekomen en met de daarvoor ontwikkelde onderwijsmodule wordt thans algemeen gewerkt. In 2010 is opnieuw aandacht besteed aan opleiding in het kader van het drukvatenbesluit. Voor leden van Nederlandse Brouwers bestaat de mogelijkheid om eigen personeel op te laten leiden en de keuringen van kelderbierinstallaties door eigen personeel uit te laten voeren. Die mogelijkheid is in overleg met het Ministerie van Sociale Zaken tot stand gekomen, onder voorwaarde van accreditatie door een extern instituut. Daartoe is een brancheprotocol voor kelderbierinstallaties opgesteld. Kelderbierinstallaties vallen gewoonlijk onder het strenge regime van het drukvatenbesluit waardoor vele keuringen door erkende installateurs verplicht zijn gesteld. Thans wordt gewerkt aan een soortgelijke regeling voor mobiele installaties. Maatregelen in het kader van ATEX, gebaseerd op een sectorbreed explosieveiligheidsdocument, worden per brouwerij en mouterij genomen.

■ *Frisdranken en Waters*

Bij de meeste productiebedrijven in de branche is arbozorg geïntegreerd in het kwaliteitsbeleid en duurzaamheidsdenken. Op deze manier is arbo-beleid optimaal te combineren met andere actiepunten als milieuzorg en HACCP. De groothandelsbedrijven zijn door hun bedrijfsgrootte vaak minder goed in staat om middelen in te zetten voor beleidsontwikkeling op ondernemingsniveau. Met name deze bedrijven profiteren van de ontwikkeling van instrumenten zoals de arbocatalogus. Niettemin hebben ook de productiebedrijven besloten tot het gezamenlijk opstellen van een arbocatalogus om de wettelijke normen verder in te vullen. In 2010 is de arbocatalogus goedgekeurd. De arbocatalogus is te vinden op www.arbocatalogusdranken.nl.

■ *Gedistilleerd*

Medio 2010 is het Productschap Dranken met de belangrijke vervolgfase van de Arbocatalogus Dranken gestart, namelijk de implementatiefase. Het Productschap Dranken heeft een aanvraag Subsidieregeling Implementatie Getoetste Arbocatalogi ingediend bij het Agentschap SZW om invulling te gaan geven aan de implementatiefase, welke in Cofinanciering van de implementatiefase bedraagt maximaal € 10.000,-, waarbij de kanttkening dat het Productschap minimaal eenzelfde bedrag meefinanciert.

Doelstelling van het implementatietraject is dat werkgevers en werknemers in de betrokken bedrijven:

- actief bezig zijn met het arbobeleid in de organisatie
- iedere werkgever en werknemers bekend is met de arbocatalogus

De focus bij dit implementatietraject ligt op het informeren van de werknemers, specifiek op de werkvloer. Ervaring leert dat met het verspreiden van folders of het organiseren van bijeenkomsten

weinig resultaat wordt geboekt. Voor deze doelgroep is gekozen voor het ontwikkelen van een aantal filmpjes, waarin risico's die in de arbocatalogus zijn uitgewerkt en toekomstige risico's die in de arbocatalogus worden opgenomen beeldend worden gemaakt. Na ieder filmpje komt in beeld dat er een arbocatalogus is voor deze sector en waar deze te vinden is.

De cd-rom (dvd) met deze filmpjes wordt toegezonden aan alle aangesloten bedrijven om het arbobeleid in de organisatie bespreekbaar te maken, bijvoorbeeld in het werkoverleg. Een schriftelijke instructie wordt bijgevoegd om werkgevers en middenkader te informeren over het belang van arbeidsomstandigheden en vooral ook hoe ze werknemers kunnen informeren over arbeidsomstandigheden.

De arbocatalogus is beschikbaar middels een webapplicatie. De arbocatalogus Dranken is terug te vinden op de website <http://www.arbocatalogusdranken.nl> en op de websites van de Commissies Gedistilleerd en Frisdranken & Waters.

- **Slijters**
De besprekingen inzake arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden vinden in het bijzonder en formeel plaats tussen de arbeidsmarktpartners die deelnemen aan het overleg over de Collectieve Arbeidsvoorwaarden. Binnen het informele kader van de Commissie Slijters is er gelegenheid om hierover van gedachten te wisselen.

Veiligheid

De Commissie Slijters maakt zich zorgen over de toenemende criminaliteit op de werkplek van haar branchegeenoten. Juist vanwege het product dient er sprake te zijn van extra alertheid. Helaas roept ook de wettelijk verplichte leeftijdsgrens het nodige onbegrip en de nodige agressie op. De commissie pleit voor het streng handhaven van de leeftijdsgrens voor aankoop in de slijterijen. Daarnaast vestigt zij tegelijkertijd de aandacht op het gebrek aan adequate ondersteuning bij de handhaving hiervan. De commissie pleit ervoor onderzoek naar andere of extra wijzen van handhaving voort te zetten. Door duidelijkheid en minder vrijblijvendheid zal naar haar mening de doelgroep beter op zijn eigen verantwoording kunnen en moeten worden aangesproken.

5.2 Scholing

Het Productschap Dranken onderstreept het belang van gedegen vakkennis voor een goede bedrijfsvoering.

- **Bier**
Binnen de brouwerijen worden brouwerij operators opgeleid op basis van het nieuwe opleidingsprofiel. Daarnaast vindt scholing plaats om kelderbierinstallaties te inspecteren op basis van het brancheprotocol voor kelderbierinstallaties en wordt eraan gewerkt dezelfde scholing ook voor mobiele bierinstallaties mogelijk te maken.
- **Frisdranken en Waters**
Bij het verzorgen van opleidingen heeft de Commissie Frisdranken en Waters als uitgangspunt dat de commissie zelf geen scholing verzorgt of subsidieert, noch scholingsprogramma's ontwikkelt als er in de markt goede alternatieven voorhanden zijn. De commissie stelt verder als voorwaarde voor het aanbieden van scholing dat binnen de bedrijfstak voldoende behoefte aan betreffende cursussen of opleiding moet bestaan. De commissie opereert hiermee uitsluitend faciliterend.

In 2009 is gestart met het moderniseren van de brancheopleiding voor operators in de frisdrankenindustrie. De branche moet overgaan op competentiegericht leren zoals dat overal in Nederland aan de orde is. Dit speelt nog steeds in 2010.

- **Gedistilleerd**
Om een breed publiek meer kennis bij te brengen over het enorm gevarieerde aanbod van gedistilleerde dranken in Nederland heeft de Commissie Gedistilleerd de workshop 'Smaak en Geur, van jenever en whisky tot likeur' ontwikkeld. Een uitgebreid theorieboek is indertijd eveneens samengesteld. Dit werkboek wordt door verschillende hotelscholen en vakopleidingen gebruikt in hun lessen. Daarnaast wordt het materiaal van de workshop ingezet bij diverse bedrijfstrainingen in de

branche.

Ook heeft de Commissie Gedistilleerd een opfriscursus gedistilleerd ontwikkeld voor de slijter. Naast de productinhoudelijke kant richt de educatieavond gedistilleerd zich ook op de verkooptechnieken. In 2008 zijn de cursusavonden aangeboden aan twee grote slijterijketens. Deze zijn door de medewerkers zeer positief ontvangen. Wegens het succes van de cursusavonden is besloten om door te gaan met het aanbieden hiervan. In 2010 hebben de zelfstandige slijters de educatieavonden gedistilleerd gevolgd. De behoefte naar kennis betreft gedistilleerd blijkt groot onder de slijters. In 2011 wordt er daarom een verdiepingscursus ontwikkeld over jenever. In het tweede kwartaal van 2011 worden deze verdiepingscursussen gegeven aan een slijterijketen die hier specifiek om heeft gevraagd.

■ *Slijters*

Onder meer vanwege de bijzondere positie van de slijter in de Nederlandse detailhandel, wordt vakkennis door de Commissie Slijters van groot belang geacht voor een goede bedrijfsvoering. Ontwikkeling van nieuw cursusmateriaal wordt gestimuleerd. Op het gebied van kennis over wijn en gedistilleerd bestaat een goede werkrelatie met het Productschap Wijn en de Commissie Gedistilleerd. Er is ten behoeve van de bepaling en handhaving van het niveau van vakkennis binnen de branche een tweetal onafhankelijke stichtingen actief.

Medio 2003 is door de Commissie Slijters een enquête gehouden in de totale slijtersbranche waarmee de scholingsbehoefte in kaart is gebracht. De resultaten van deze enquête vormen mede de basis van de verdere invulling van scholingsbehoefte bij de branchegeenoten. Duidelijk is dat de slijtersbranche een nadrukkelijke behoefte heeft aan een goede opleiding en bijscholing, welke zich niet persé beperkt tot vakkennis maar bijvoorbeeld ook kennis van automatisering.

De onderwijsinstituten waarmee de Commissie Slijters in contact staat, worden tijdens het regelmatig overleg herhaaldelijk gewezen op de noodzaak van het aanpassen van bestaand cursusmateriaal. Studerende (aanstaande) slijters kunnen bij de bescheiden eigen boekenclub 'Vini Lector' tegen kostprijs studieboeken aanschaffen.

De Stichting WijnExamens Nederland (SWEN) heeft de inhoud van de wijnkennis op een aantal kennisniveaus bepaald. Ze bewaakt tevens het niveau van de privaatrechtelijk afgenomen examens. De Stichting GedistilleerdExamens Nederland (SGEN) ontplooit voor gedistilleerd producten gelijke activiteiten. De Commissie Slijters heeft zitting in de besturen van beide stichtingen. In overleg met de Commissie Bier wordt getracht een stichting met dezelfde doelstellingen voor bier op te zetten.

In plaats van het voormalige slijtersvakdiploma, dat tot 1996 gold als wettelijke verplichting voor het uitoefenen van een slijtersbedrijf, geeft de commissie slijtersvakdiploma's uit aan degenen die examens voor alle daarvoor noodzakelijke modules met succes hebben afgelegd. Het nieuwe slijtersvakdiploma bestaat uit de modules gedistilleerd, wijn, bier en sociaal hygiëne. De laatste module is een wettelijke vereiste voor het uitoefenen van een slijtersbedrijf.

5.3 Informatie en Communicatie Technologie

Het Productschap Dranken erkent het belang van automatisering voor een efficiënte bedrijfsvoering zowel intern als voor de ingeschreven ondernemingen.

■ *Slijters*

Op basis van de uitslagen van de in 2003 gehouden enquête naar de onderwijsbehoefte in de slijtersbranche, kan worden gesteld dat het belang van goede automatisering ook in de slijtersbranche wordt erkend. Helaas is ook geconstateerd dat de automatisering bij de zelfstandige slijters achterblijft. De Koninklijke SlijtersUnie en het Hoofdbedrijfschap Detailhandel hebben initiatieven ontplooid om een begin te maken met het wegwerken van deze achterstand. De Commissie Slijters heeft deze acties met materiaal ondersteund.

In samenwerking met de Stichting Slijters Opleidingen en de Koninklijke SlijtersUnie wordt gewerkt aan upgrading en vernieuwing van diverse vakcursussen.

6 . Algemeen belang

Milieu, alcoholbeleid en accijnzen zijn belangrijke maatschappelijke kwesties waar het Productschap Dranken volop mee te maken heeft.

6.1 Energie en milieu

Raamovereenkomst verpakkingenbelasting

Op 27 juli 2007 is een raamovereenkomst gesloten tussen het Ministerie van VROM, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het (verpakkende) bedrijfsleven over de uitvoering van het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton. Deze overeenkomst betreft de aanpak van de dossiers verpakkingen en zwerfafval voor de jaren 2008 t/m 2012 en heeft belangrijke gevolgen voor de organisatie van het verpakkingenbeleid en voor de manier waarop de financiële verantwoordelijkheid van bedrijven wordt ingevuld.

Met ingang van 1 januari 2008 wordt door de Belastingdienst jaarlijks een belasting van € 365² miljoen geïnd op alle in Nederland op de markt gebrachte verpakkingen. Daarvan is € 250 miljoen bestemd voor algemene middelen en het overige voor het dossier zwerfafval en de invulling van de producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen. Met ingang van 2009 is de Verpakkingenbelasting overigens fors vereenvoudigd. Zo worden pallets en kratten niet langer belast. Verder wordt met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2008 de verpakkingenbelasting voor statiegeldverpakkingen tot 50 procent van het tarief beperkt. Jaarlijks gaat € 115 miljoen via de begroting van VROM naar het Afvalfonds. Vanuit dit fonds ontvangen gemeenten een vergoeding voor de gescheiden inzameling van verpakkingen uit huishoudens. Het Afvalfonds wordt beheerd door overheid en bedrijfsleven.

Met ingang van 1 januari 2010 is de drempel van 15.000 waarboven nu belasting moet worden betaald verhoogd naar 50.000 kilo verpakkingen in de markt. In de praktijk betekent dit dat een derde van alle bedrijven niet langer belasting betaalt. De verhoging naar 50.000 kg bestond daardoor tevens uit een verhoging van de zogenoemde exportvermindering (indirecte export) van 15.000 naar 50.000 kg. Dat heeft gevolg dat men pas voor de exportvermindering in aanmerking komt als men boven de grens uitkomt. Het indirect exporteren van verpakkingsmateriaal wordt dus tot 50.000 kg belast. Met ingang van 1 januari 2010 zijn tevens de tarieven aangepast.

Tarieven verpakkingenbelasting 2011

De tarieven van de verpakkingenbelasting voor 2011 zijn bekend. De tarieven zijn nagenoeg gelijk gebleven; de gemiddelde stijging van het tarief in 2011 ten opzichte van 2010 is 0,6 procent.

Materiaalsoort	Tarief per kilogram verpakkingsmateriaal	
	2010	2011
Glas	€ 0,0718	€ 0,0722
Aluminium (legeringen van aluminium)	€ 0,9506	€ 0,9563
Overige metalen	€ 0,1585	€ 0,1595
Kunststof	€ 0,4705	€ 0,4733
Biokunststof	€ 0,0795	€ 0,0800
Papier en karton	€ 0,0795	€ 0,0800
Hout	€ 0,0210	€ 0,0211
Andere materiaalsoorten	€ 0,1755	€ 0,1766

Bron: de Belastingdienst

² In 2008 geldt eenmalig een lagere heffing van € 240 miljoen.

Het algemene tarief wordt € 0,51. Dit tarief moet worden gebruikt als men geen schatting van de hoeveelheid per materiaalsoort kan opgeven aan de belastingdienst.

Per 1 januari 2011 is tevens de wet verduidelijkt. De importeur die de verpakking van geïmporteerde producten laat verwijderen of afvoeren door een andere ondernemer moet over deze verpakking verpakkingenbelasting betalen. Dat geldt ook als hiervoor geen opdracht is gegeven of als de ondernemer de producten verpakt of onverpakt weer aan de importeur ter beschikking stelt.

De belangrijkste uitvoeringsorganisatie van het verpakkingsbeleid is Nedvang. Zij richt zich voornamelijk op de operationele uitvoering van de inzameling en recycling van verpakkingsafval, waarbij voor kunststof de volgende hergebruikdoelstellingen gelden: 32% in 2009, 38% in 2010 oplopend tot 42% in 2012. Eind 2009 zamelde zo'n 80% van de gemeenten kunststof verpakkingen gescheiden in. Gemeenten zijn per 1 januari 2010 verplicht om kunststofverpakkingsafval uit het restafval te verwijderen. Medio 2010 doen 430 van de in totaal 431 gemeenten mee aan gescheiden inzameling. Op basis van de recyclingpercentages over 2008 en 2009 (respectievelijk 36% en 39%) kan worden geconcludeerd dat de doelstelling voor 2009 is behaald en lijkt het erop dat de doelstellingen voor komende jaren ook gehaald zullen worden.

Een Kamermeerderheid heeft in april 2010 een motie aangenomen waarin het kabinet wordt gevraagd om statiegeld in te voeren op kleine PET-flesjes als de doelstelling voor 2010 (de eerder genoemde 38%) niet wordt gehaald. De verwachting is dat die doelstelling dus wel wordt gehaald en dat statiegeld niet nodig zal zijn.

Vereenvoudigde aangifte

De Commissie Gedistilleerd heeft reeds in 2008 met de Belastingdienst overleg gevoerd over een vereenvoudigde aangifte voor verpakkingen voor gedistilleerde dranken. Dit in navolging van een aanvraag daarvoor voor wijn. Halverwege het jaar had de Staatssecretaris van Financiën al aan de Tweede Kamer laten weten een dergelijke regeling voor gedistilleerd in het vooruitzicht te hebben. Het heeft nog tot eind januari 2009 geduurd voor de uiteindelijke en schriftelijk bevestigde regeling officieel werd. De regeling houdt in dat bedrijven kunnen volstaan met een opgaaf van de hoeveelheid flessen < 0,3 en vanaf 0,3 L, miniaturen en stenen kruiken tegen een berekend landelijk gemiddeld gewicht, waarbij tevens overige toegepaste materialen voor etiket, dop, omdoos etc. zijn meegenomen. Alle bijkomende materialen zoals krimpfolie om de pallet, eenmalige jerrycans voor grootverbruikers, blikjes, petflesjes, cadeauverpakkingen etc., zijn verdisconteerd. De basis hiervoor waren de gegevens uit de milieuenquête van het productschap, welke in het kader van het Convenant Verpakkingen, in 2005 voor het laatst zijn gehouden. Op de daarop gebaseerde benchmark en de achterliggende cijfers van de bedrijven is destijds accountantscontrole uitgeoefend. Dit vormde voor de Belastingdienst voldoende vertrouwen om deze gegevens als uitgangspunt te nemen.

Om te voorkomen dat bedrijven de verpakkingenbelasting bij export ten onrechte zou moeten afdragen is toegezegd dat de zogenaamde indirecte export zal worden aangemerkt als export. Vanwege het goederenvervoer van gedistilleerd via AGP (accijnsgoederenplaats) is een dergelijke uitzondering van groot belang. De gedistilleerdsector heeft hierop als een van de eersten bij de Belastingdienst aan de bel getrokken.

Milieubeleid

Voor de drankenindustrie is een goed milieubeleid al jarenlang een onderwerp dat de hoogste prioriteit geniet. Dat heeft veel te maken met de aandacht die politiek en media voor deze aspecten van de bedrijfsvoering van de drankenindustrie hebben. Ofschoon het bij de drankenindustrie om schone productieprocessen gaat, houden issues als statiegeld en zwerfafval de gemoederen onevenredig veel bezig.

Hiernaast is er steeds meer aandacht voor energiezuinig produceren en CO₂-reductie. Zo namen de bierbrouwers en ook de frisdrankproducenten deel aan de Meerjarenaafspraken Energie Efficiëntie 3 (MJA3) in 2010. Deze afspraak met de overheid heeft tot doel om in 2020 zo'n 30 procent minder energie te gebruiken. De grote bierbrouwers participeren sinds oktober 2009 in het zogenaamde MEE-convenant op grond waarvan ook zij energiezuiniger moeten worden. Daarnaast moet zij hun CO₂-uitstoot stevig beperken op grond van de Europese regels.

Convenant Cadmiumhoudende Kratten

Het Convenant Cadmiumhoudende Kratten dateert van 1988 en heeft tot doel de hoeveelheid cadmiumhoudende kratten in Nederland op termijn af te bouwen. Tevens moeten volgens de tekst van het convenant de resten van de afgedankte kratten op een verantwoorde manier worden gebruikt of opgeslagen in afwachting van nog te ontwikkelen eindverwerkingstechnieken. Cadmium werd in kratten voor frisdranken en bier gebruikt voor het helder houden van de kleur (pigment). Zolang het cadmium in de kratten zit, levert het geen gevaar op voor de volksgezondheid en het milieu. Door de kratten in een gecontroleerd circuit te houden ('closed loop') wordt onverantwoorde verspreiding van het cadmium voorkomen. De bij het convenant betrokken partijen controleren jaarlijks de hoeveelheid cadmiumhoudende kratten die nog in gebruik zijn, alsmede wat er met de afgedankte kratten is gebeurd.

In 2004 is gestart met de verwerking van cadmiumhoudende kratten, omdat toen een nieuwe techniek beschikbaar leek te komen. Door een brand bij het enige verwerkingsbedrijf dat de nieuwe techniek toepast, is deze verwerkingsmogelijkheid van de baan, waarschijnlijk voorgoed, want de business case bleek niet sluitend te krijgen te zijn.

In 2010 is een EU-besluit van kracht geworden op grond waarvan cadmiumhoudend granulaat onder voorwaarden mag worden hergebruikt in kratten en pallets. De Nederlandse overheid heeft zich tegen deze mogelijkheid gekeerd. Het Productschap Dranken heeft gelet op de nieuwe omstandigheid een brief aan de minister gestuurd waarin de Nederlandse overheid gevraagd wordt een standpunt in te nemen ten aanzien van hergebruik van cadmiumhoudend materiaal. In de tussentijd is in Duitsland een begin gemaakt met verbranding van het cadmiumhoudend granulaat.

In een brief van augustus 2010 geeft de minister aan akkoord te gaan met verbranding van cadmiumhoudend granulaat, indien nodig in andere installaties dan waar dat tot nu gebeurt, mits er aan de gestelde voorwaarden voor verbranding wordt voldaan. Hergebruik van cadmiumhoudend granulaat wordt toegestaan in pallets en niet in kratten. Beide verwerkingsmethoden zijn akkoord totdat er een duurzamere oplossing wordt gevonden voor het cadmiumhoudende materiaal.

Glasbakken

Het Productschap Dranken hecht grote waarde aan de bescherming van de leefomgeving. Omdat sprake is van verkoop voor consumptie elders dan ter plaatse van de aankoop, propageert het productschap het gebruik van de glasbakken. Het succes van de glasbakken blijft onverminderd groot.

6.2 Alcoholbeleid

De Commissies Bier, Gedistilleerd en Slijters achten het hun taak een pro actieve rol te spelen om te komen tot verantwoorde consumptie van alcoholhoudende dranken. Misbruik voorkomen staat hoog in het vaandel van alle bedrijven geschreven. Het betreft activiteiten op het gebied van jongeren, verkeer, gezondheid, commerciële communicatie en voorlichting.

■ *Bier en Gedistilleerd*

Alcohol en jongeren

Het Productschap Dranken neemt via de Commissies Bier en Gedistilleerd samen met de privaatrechtelijke organisaties VIP en Nederlandse Brouwers en het Productschap Wijn deel in de Stichting Verantwoord Alcoholgebruik. STIVA bevordert o.a. maatschappelijk verantwoorde commerciële communicatie via de reclamecode voor alcoholhoudende drank.

Op 17 december 2009 hebben de minister voor Jeugd en Gezin en de voorzitter van STIVA samen een nieuw logo gelanceerd: "Geen 16? Geen druppel". Het logo is ontwikkeld op initiatief van de Werkgroep Alcohol en Jongeren. Deze werkgroep onder voorzitterschap van het Trimbos Instituut kent als deelnemers diverse ministeries, CBL, KHN, NOC*NSF en STIVA. In 2010 wordt de uitkomst van de samenwerking met de overheid en andere stakeholders in een gezamenlijke aanpak tegen alcoholmisbruik zichtbaar door het logo 'Geen16? Geen druppel'. Hiertoe is de Reclamecode voor Alcoholhoudende dranken op een klein, maar erg zichtbaar punt gewijzigd. Vanaf 5 juni 2010 is het gebruik van het logo 'Geen16? Geen druppel' verplicht in alle reclame-uitingen. Dit logo vervangt de hiervoor geldende slogan: 'Alcohol onder de 16, natuurlijk niet'.

In 2010 worden diverse cijfers van onderzoeken over de alcoholconsumptie van jongeren bekend waaronder het HBSC, VWA en het jaarlijkse CBS onderzoek. Uit deze onderzoeken blijkt dat het de goede kant op gaat: jongeren drinken minder vaak, veel en vroeg alcoholhoudende drank. STIVA is

zeer verheugd over deze ontwikkeling. Onze visie op alcoholmisbruik onder jongeren is dit jaar o.a. succesvol uitgedragen door het project TakeZero in samenwerking met MTV Networks. Het doel van het project is dat jongeren meer gaan nadenken over alcoholconsumptie voor hun 16^e jaar en overmatige alcoholconsumptie na hun 16^e jaar. Studenten van de Filmacademie hebben 9 filmpjes gemaakt over het thema Alcohol en Jongeren die op internet zijn te bekijken.

Alcohol en verkeer

De Commissies Bier en Gedistilleerd participeren sinds de aanvang in 2001 via STIVA in de Bob-campagne, samen met het Productschap Wijn. De campagne kent als boodschap: "Spreek vooraf wie er niet drinkt en dus terug naar huis rijdt". Deze persoon (man of vrouw) heet voor de gelegenheid Bob.

Andere participanten zijn onder andere de ministeries van Verkeer & Waterstaat en Volksgezondheid, Veilig Verkeer Nederland (VVN) en de horeca. Dankzij de financiële bijdragen vanuit met name de commissies kan VVN tal van lokale en landelijke activiteiten organiseren. De massamediale campagne wordt uitgevoerd door het Ministerie van Verkeer door het tonen van TV-spots, radiocommercials, billboards langs de snelwegen en de Bob boodschap op de matrixborden boven de snelwegen.

In de maanden mei t/m september 2010 heeft het landelijk Bob-promotieteam een toer langs grote evenementen gemaakt. Verder stond Bob centraal tijdens het WK voetballen.

In 2010 heeft overleg plaatsgevonden voor het ontwikkelen van acties op het gebied van sportkantines.

Mede dankzij de Bob-campagne is het aantal doden en gewonden in het verkeer door alcohol drastisch gedaald. Uit de publicatie "Rijden onder invloed in Nederland in 1999-2007" van het ministerie van Verkeer en Waterstaat blijkt dat het aantal verkeersdoden als gevolg van alcohol in 2001 (het beginjaar van de Bob-campagne) tot en met 2007 is gedaald van 180 naar 95. Het aantal ziekenhuisgewonden als gevolg van alcohol daalde in dezelfde periode van 3000 naar 2200. Het aantal overtreders van de 5 promille norm is in diezelfde periode gedaald van 4,1 naar 3,0.

Alcohol en gezondheid

De Commissies Bier en Gedistilleerd werken met het Productschap Wijn intensief samen in de Stuurgroep Alcohol Research (SAR). De stuurgroep fungeert als klankbord ten behoeve van onderzoek dat volstrekt onafhankelijk door "TNO Kwaliteit van Leven" wordt verricht en waarvan de resultaten in "peer-reviewed" artikelen verschijnen. In 2009 is de website www.alcoholengezondheid.nl met bijna wekelijkse berichten over wetenschappelijk onderzoek naar de relatie tussen alcohol en gezondheid voortgezet. Door het verspreiden van objectieve wetenschappelijke gegevens wil de SAR bijdragen aan een verantwoorde alcoholconsumptie. De SAR heeft daartoe een "Scientific Communicator" in de arm genomen. De informatie wordt via de website verspreid. In 2010 is op initiatief van de SAR de brochure "Matige alcoholconsumptie verlaagd risico op voortijdig overlijden" uitgebracht. De brochure brengt de resultaten van 30 jaar nationaal en internationaal wetenschappelijk onderzoek op een overzichtelijke manier samen.

Alcohol in Europa en bij WHO

Europa

Zweden bekleedde in het tweede halfjaar van 2009 het voorzitterschap van de EU. Een van de Zweedse speerpunten was het alcoholbeleid. Zweden heeft daartoe voorgesteld de in 2006 aangenomen EU Alcohol Strategie aan te passen. Onder de noemer "maak de strategie duurzaam", zijn daartoe op 4 onderwerpen nadere voorstellen gelanceerd:

1. De impact van adverteren en marketing op jonge mensen.
2. De invloed van de prijs op de ontwikkeling van schade.
3. Kinderen i.h.a. en in het bijzonder foetaal alcohol spectrum en kinderen in gezinnen.
4. De effecten van overmatige consumptie op gezond en waardig ouder worden.

Aangezien het Zweedse alcoholbeleid nogal afwijkt van hetgeen in de rest van Europa als beleidsvisie wordt aangehangen, hebben de branches de Nederlandse overheid daar waar nodig herinnerd aan het Nederlandse beleid bij te rigoureuze Zweedse voorstellen. Die zijn wellicht begrijpelijk vanuit de Zweedse optiek om het daar geldende beleid zoveel mogelijk te beschermen en "op te leggen aan" de rest van Europa, maar daar waar dat beleid afwijkt, is signalering naar de Nederlandse autoriteiten geboden. Een van de pogingen van Zweden was een aanpassing van het Europese minimum accijnstarief voor gedistilleerde dranken en bier. De poging is echter in de kiem gesmoord, omdat er

naar dit onderwerp een studie wordt verricht in Europa die nog niet is afgerond. Ook op de andere terreinen hebben de Zweedse initiatieven niet tot nieuw beleid geleid in 2010.

Een andere Europese activiteit betreft de deelname van de bier en gedistilleerd sector in het Alcohol en Health Platform van de EU. Een uitvloeisel van de hierboven genoemde EU Alcohol Strategie uit 2006. Beide branches hebben in dit Platform commitments ingediend, beide vooral op het gebied van zelfregulering van de reclame. Het Forum blijkt een nuttige uitwisseling van best practices te zijn. Anderzijds worden er in opdracht van het Platform allerlei onderzoeken verricht die zich focussen op de beperking van reclame en verkrijgbaarheid en verhoging van accijns.

Uit de voorlopige bevindingen over het functioneren van dit forum blijkt dat er weliswaar veel activiteiten zijn geweest, maar dat nogal wat deelnemers na verloop van tijd geen lopende projecten meer hadden en dat niet alle projecten breed en professioneel van opzet waren. De finale evaluatie zal in 2011 moeten plaatsvinden door de EU Commissie.

WHO

De WHO bereidt een Global Alcohol Strategy voor. In mei 2010 is over de tekst van de resolutie en de te nemen maatregelen een beslissing genomen. Hoewel de WHO resoluties geen bindende werking hebben, zijn zij wel van invloed op het door lidstaten te voeren alcoholbeleid. De resolutie m.b.t. Global Strategy on Alcohol heeft uiteindelijk een gematigd karakter gekregen en is veel milder dan de eerste teksten die bekend werden in 2009. Een belangrijk punt voor het bedrijfsleven was dat zij als volwaardig gesprekspartner zou kunnen deelnemen aan de totstandkoming van een alcoholbeleid en dat is ook gebeurd. De Strategie moet gezien worden als een toolkit waaruit landen naar eigen goeddunken de instrumenten die bij hun beleid passen kunnen gebruiken.

Ook hier hebben de branches de diverse betrokken ministeries in kennis gesteld van het feit dat er in voorbereidende stukken van het Nederlandse alcoholstandpunt werd afgeweken. Mede om te bewerkstelligen dat ambtenaren weten dat de sector het verloop van de onderhandelingen volgen waardoor er in lijn met het regeeringsbeleid wordt gehandeld.

■ *Slijters*

De Commissie Slijters is onverkort voorstander van strenge handhaving van de bepalingen in de Drank- en Horecawet, zoals die van kracht zijn sinds 1 november 2001. De Commissie Slijters stuurt op aanvraag van de slijters de zogeheten leeftijdsstickers toe en wijst in de onder haar auspiciën gehouden bijeenkomsten op de gevaren en de gevolgen van alcoholmisbruik. De door de overheid ingezette 'BOB-actie' kan op warme sympathie en steun rekenen. De Commissie Slijters heeft de onderwijsinstellingen met wie zij in contact staat verzocht om in hun lesprogramma's aan het onderwerp aandacht te besteden.

De volksgezondheid is in het bijzonder gediend bij een vakkundige verkoop van alcoholhoudende dranken. De Commissie Slijters stimuleert op diverse gebieden een goede vakopleiding en bijscholing. Voorts wordt met regelmaat aandacht besteed aan en gewezen op de noodzaak om de in de Drank- en Horecawet gestelde leeftijdsgrenzen te handhaven en conform te handelen.

6.3 Accijnzen

De Commissie Bier, de Commissie Gedistilleerd en de Commissie Slijters ontplooiën activiteiten op het gebied van accijnzen en BTW.

■ *Bier*

Het kabinet Balkenende IV heeft met de accijnsverhoging op bier van 30% per 1 januari 2009 gerekend op 100 miljoen extra inkomsten. Deze extravagante accijnsverhoging is een adering van de branche. De positie van de Nederlandse brouwers wordt verzwakt door grote accijnsverschillen met buurlanden en andere Europese lidstaten. Het grensverkeer dat hierdoor een vlucht zal nemen, zal zwaar weer veroorzaken bij de kleinere familiebrewerijen in de Nederlandse grensstreek en bovendien tot een lagere opbrengst voor de overheid leiden. In opdracht van het Centraal Brouwerij Kantoor heeft onderzoeksbureau Ernst & Young in 2008 een rapport geschreven met de titel: "Accijnsverhogingen op bier, de kater komt later". De voorgenomen accijnsverhoging zou mede ten doel hebben de alcoholconsumptie onder jongeren en probleemdrinkers te verminderen. Uit onderzoek van Ernst & Young blijkt echter dat een accijnsverhoging juist bij deze groepen niet

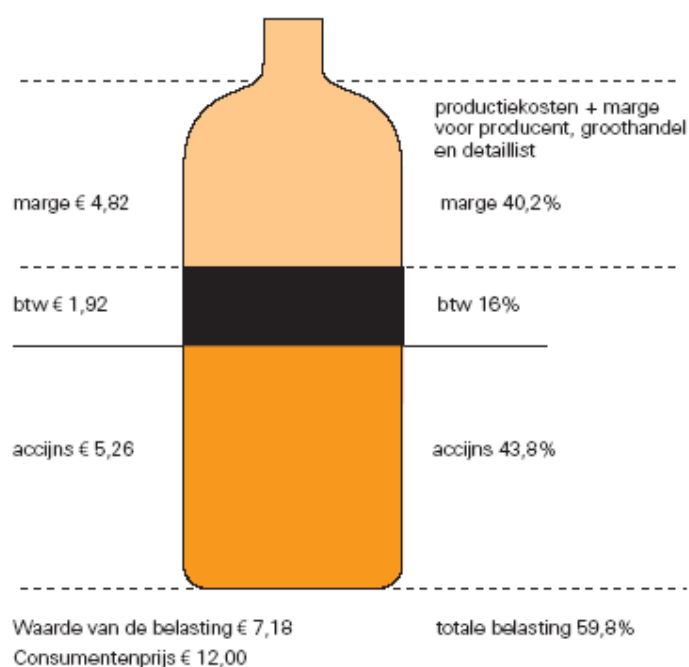
effectief is. “Uitgebreid en recent onderzoek naar hoe consumenten reageren op prijsprikkels geeft aan dat de reguliere en gematigde consument wel in enige mate gevoelig is voor prijsverhogingen, maar dat juist jongeren en consumenten met een problematisch consumptiegedrag door prijsverhogingen nauwelijks minder gaan drinken”, zo staat in het rapport. De overheid voert naar eigen zeggen ten aanzien van alcohol geen algemeen ontmoedigingsbeleid en is zich bewust van de positieve effecten die matige consumptie van alcohol op de volksgezondheid kunnen hebben. De maatregelen die de overheid nu treft, ontmoedigen echter juist die gematigde consument en gaan aan de werkelijke doelgroep voorbij.

Met de accijnsverhoging zet de overheid een economische succesvolle sector onder druk. Nederland is een van de grootste bierexporterende naties ter wereld. De forse accijnsverhoging veroorzaakt werkgelegenheidsverlies voor de sector. Voor leveranciers en voor afnemers. Het dreigt de nu nog sterke brouwerijsector aan te tasten. Andere factoren die de situatie verslechteren zijn de economische crisis en het rookverbod voor de horeca. Samen met de accijnsverhoging leiden deze omstandigheden tot een lagere afzet. De extra inkomsten die op de korte termijn door de overheid worden gerealiseerd, zullen op den duur plaats maken voor een kater. Bovendien worden de beleidsdoelen op het gebied van volksgezondheid door de accijnsverhoging niet gerealiseerd.

■ *Gedistilleerd*

De laatste jaren is de afzet redelijk stabiel en de accijnsopbrengst daarmee globaal gelijk gebleven. De opbrengst over het jaar 2009 bedroeg € 316 mln. In 2010 was dat €317mln.

De verdeling van een gemiddelde consumentenprijs van een fles van 1 liter van € 12,00 met een alcoholpercentage van 35% vol., kunt u aflezen uit onderstaand overzicht:

2206 producten

Alle gedistilleerde dranken zijn in de accijnswet ingedeeld onder de (internationale) goederencode 2208 en worden belast tegen hetzelfde accijnstarief van € 15,04 per liter alcohol van 100% vol. Een aantal jaren geleden verschenen producten op de markt, waarvan de alcohol technisch gezien verkregen is door vergisting maar de kenmerkende vergistingselementen door nieuwe procédés zodanig waren verwijderd, dat daarmee een nagenoeg “neutrale” alcohol ontstond. Deze uit vergisting verkregen producten werden volgens de accijnswet ingedeeld onder goederencode 2206 en als

gevolg daarvan belast met een lagere accijns, overeenkomstig de wijnachtige (vergiste) producten. De fiscus meende dat hiervan ten onrechte gebruik werd gemaakt.

In Nederland heeft jarenlang een strijd gewoed tussen bedrijven en de Belastingdienst/douane over de juiste indeling van dergelijke dranken. Uiteindelijk heeft het overleg tussen de branche en de overheid geresulteerd in een nieuwe wijze van indeling van deze dranken, waarbij de bedrijven een overgangstermijn van 6 maanden werd gegund.

Eén producent had inmiddels al een zaak aanhangig gemaakt bij het Europese Hof van Justitie. In 2009 heeft het Hof uitspraak gedaan in de zgn. Siebrand zaak en algemene indelingsregels bekend gemaakt aan de hand waarvan lidstaten dergelijke producten kunnen classificeren. De uitspraak van het Hof heeft in Nederland nog niet geleid tot finale afdoening van de zaak, na de verwijzing door de Hoge Raad, die het preadvies had ingewonnen.

Ook stond op Europees niveau dit onderwerp op de agenda's. Vanuit de EU is de Commissie begonnen met een onderzoek naar de verschillende fiscale categorieën voor alcohol. De directe aanleiding hiervoor was de discussie van twee jaar geleden over minimum tarieven op alcohol (bier, wijn, tussenproducten en gedistilleeralcohol) waar politiek geen consensus over mogelijk lijkt, en de 2206 problematiek. Hoewel de Commissie geen duidelijke lijn volgt in het 2206 dossier, wil DG TAXUD dit probleem wel aanpakken. In 2009 heeft de Commissie een Engels instituut opdracht gegeven o.a. deze kwestie te onderzoeken. Inmiddels heeft het onderzoeksbureau in het voorjaar van 2010 haar bevindingen gepubliceerd. Naast de aanpassing van de minimum accijnstarieven wordt hierin ook gekeken naar de classificatie van dranken. Dit rapport geeft een aantal mogelijke scenario's voor aanpassingen aan de accijnsregeling. Een suggestie is om een nieuwe productcategorie te creëren voor producten met gezuiverde alcohol of voor alcopops. Deze laatste term dekt een brede categorie dranken die doorgaans als premixen in de markt worden gezet. Commissie Gedistilleerd heeft deze kwestie in nauwe samenwerking met CEPS gevolgd.

7. Financiën

7.1 Heffingen

Het productschap financiert haar activiteiten uit heffingen, die jaarlijks worden opgelegd aan alle ondernemingen die onder haar bevoegdheid vallen. De gegevens over de heffingen worden door de branche verstrekt op basis van een verordening. Deze verplicht tot registratie van de ondernemingen en verstrekking van gegevens en inzage in de boeken en bescheiden.

- *Bier*
De Commissie Bier financiert haar werkzaamheden uit de algemene heffing die jaarlijks door het schap aan de ingeschreven ondernemingen wordt opgelegd. Bedrijven waarvan de productie kleiner is dan 10.000 hectoliter, zijn vrijgesteld van deze heffing.
- *Frisdranken en Waters*
Voor industriële bedrijven heft het productschap een basisheffing van € 100,- en een bedrag per hectoliter geproduceerde drank (frisdrank, water en siroop). Bij groothandelaren gaat het naast de basisheffing om een bedrag afhankelijk van de omzet in geldwaarde van de verkochte producten. De voor de heffing verschuldigde omzetbedragen voor producenten verkrijgt de commissie uit de omzetstatistieken. Jaarlijks moeten de deelnemende bedrijven over de omzetbedragen een accountantsverklaring afgeven, tenzij de onderneming ermee instemt dat de accountantsverklaring van de omzet die zij aan de ondernemersorganisaties geven te gebruiken is. Voor de groothandel haalt de commissie de omzetten uit de eigen tweejaarlijkse sociaal-economische enquête. Elke twee jaar moeten de grotere bedrijven die opgave laten staven door een accountantsverklaring. Bij kleinere bedrijven vindt een steekproefsgewijze controle plaats door de accountant van de commissie.
- *Gedistilleerd*
Het productschap verkrijgt haar inkomsten voor activiteiten in de sector gedistilleerd uit twee heffingen op basis van: 'Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor Gedistilleerd' en de 'Verordening Bestemmingsheffing Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en Voorlichting'. De Heffingsverordening Productschap Dranken/Commissie voor Gedistilleerd is een algemene heffing waaruit de algemene activiteiten van de Commissie Gedistilleerd worden gefinancierd. Het heffingsbedrag is gerelateerd aan de alcoholcomponent van de geproduceerde en geïmporteerde dranken, en bedraagt € 4,24 per hectoliter pure alcohol. De tweede heffing is een bestemmingsheffing. Voor specifieke projecten op het gebied van promotie en onderzoek die het belang van de branche dienen, wordt een heffing van € 1,32 per hectoliter pure alcohol geïnd. Daarnaast wordt een relatief geringe jaarbijdrage geïnd.

Vanuit de gedachte en wens om meer aandacht te besteden aan bevordering van de sociaal-economische ontwikkeling van de gedistilleerdsector, door middel van collectieve voorlichting en professionalisering van werkenden en ondernemingen in de sector, is een aparte heffing ingesteld. Deze wordt geïnd via de 'Verordening Bestemmingsheffing Gedistilleerd Informatiecentrum' en bedraagt € 0,26 over elke hectoliter pure alcohol van de in Nederland geproduceerde dranken.
- *Slijters*
Voor de werkzaamheden, welke worden verricht door de Commissie Slijters heeft het productschap in het verslagjaar één heffing van € 190,- aan 1.800 vestigingspunten opgelegd. Leden van de Koninklijke SlijtersUnie krijgen een korting van 25%.

7.2 Subsidies en (financiële) relaties met andere organisaties

Het Productschap Dranken verleent geen subsidies. In de jaarrekening 2010 worden de financiële relaties met andere organisaties toegelicht. De jaarrekening 2010 wordt in de vergadering van het bestuur van het Productschap Dranken van 29 juni 2011 vastgesteld en gepubliceerd op de website van het Productschap Dranken.

7.3 Kerncijfers Productschap Dranken

De volgende kerncijfers van het Productschap Dranken zijn opgesplitst voor de afzonderlijke commissies.

2009	Commissie Bier	Commissie Frisdranken en Waters	Commissie Gedistilleerd	Commissie Slijters (onder werkingsfeer)
Aantal Ingeschreven bedrijven	57	Groothandels: 168 Fabrikanten: 28	491 (incl. groothandel)	Verkooppunten detailhandel circa 1.800
Aantal werknemers in de branche	Circa 6.750	Circa 6.103	n.b.	Circa 6.000 *
Accijnsafdracht (in euro's)	385.360.575	n.v.t.	317 miljoen	n.v.t.
Productie binnenlandse markt	9.993.002 hl.	Frisdranken 11.343.000 hl. Waters 853.000 hl. Siropen 1.968.000 hl.	108.300 hl. p.a.	n.v.t.
Premixen			5.200 hl. p.a.	
Export	15.383.345 hl.	Frisdranken 2.782.000 hl. Waters 2.742.000 hl. Siropen 175.000 hl.	138.000 hl. p.a.	n.v.t.
Import	2.042.626 hl.	Frisdranken 5.592.000 hl. Waters 2.712.000 hl. Siropen 515.000 hl.	95.500 hl. p.a.	n.v.t.
Totale consumptie	12.035.268 hl.	Frisdranken 16.935.000 hl. Waters 3.565.000 hl. Siropen 2.483.000 hl.	744.209 hl.	**
Hoofdelijk gebruik	72,8 liter	Frisdranken 102,7 l. Waters 21,6 l. Watercoolerwater 2,4 l. Siropen 15,1 l.	1,26 l. p.a.	**

Bron: diversen

l. = liters
 hl. = hectoliters
 l.p.a. = liters pure alcohol
 hl. p.a. = hectoliters pure alcohol
 n.v.t. = niet van toepassing
 n.b. = niet bekend

*werknemers in de branche

Omdat het aantal werknemers in de branche moeilijk te noemen is wordt hierbij uitgegaan dat het merendeel van de vestigingspunten wordt geleid door de ondernemer, daarbij geassisteerd door één werknemer en/of medewerkende partner.

**slijters

Voor consumptiecijfers, per hoofd van de bevolking, wordt verwezen naar de cijfers van de Commissies Bier, Gedistilleerd en Fris en Waters van het Productschap Dranken. De totale markt voor de slijterssector (zelfstandige slijters en de slijtersgrootwinkelbedrijven of slijtersfiliaalbedrijven) bedraagt ongeveer één miljard euro.

7.4 Balans van Productschap Dranken 2010*

Totaal 2010		Vergelijkende Cijfers 2009		Totaal 2010		Vergelijkende Cijfers 2009	
ACTIVA				PASSIVA			
Materiële vaste activa				Eigen Vermogen			
Gebouw, inventaris, auto	€ 48.667	€ 48.667	€ 28.428	Reserves Gedistilleerd	€ 1.138.570	€ 602.181	€ 602.181
			€ 28.428	Reserves Slijters	€ 12.160	€ -4.529	€ -4.529
				Reserves Bier	€ 33.701	€ 20.512	€ 20.512
				Reserves Frisdranken en Waters	€ 429.774	€ 499.016	€ 499.016
					€ 1.614.205	€ 1.117.180	€ 1.117.180
Financiële vaste activa				Gerealiseerde herwaardering Kantoorgebouw gedistilleerd			
Depot toeslagfonds pensioenen	€ 0	€ 0	€ 76.141		€ 0	€ 474.999	€ 474.999
			€ 76.141				
Vorderingen				Herwaardering Kantoorgebouw Gedistilleerd			
Debiteuren	€ 141.134		€ 158.828		€ 0	€ 474.999	€ 474.999
Af: voorziening dubieuze vorderingen	€ -70.703		€ -70.703	Gerealiseerde herwaardering overgeboekt naar alg.reserve			
	€ 70.431		€ 88.125		€ 0	€ 474.999	-
					€ 0	€ 0	€ 0
Overige vorderingen/ vooruitbetaalde kosten	€ 164.028		€ 191.584	Voorzieningen			
Heffingen	€ 213.065		€ 141.102	Voorzieningen Slijters	€ 0	€ 76.141	€ 76.141
	€ 447.524		€ 420.811	Voorzieningen Gedistilleerd	€ 339.449	€ 393.865	€ 393.865
					€ 339.449	€ 470.006	€ 470.006
Liquide middelen				Kortlopende schulden/vooruitontv.gelden			
Kas	€ 1.154		€ 188	Overige schulden	€ 523.157	€ 502.401	€ 502.401
ABN Amro N.V.	€ 32.033		€ 54.583	Crediteuren	€ 55.059	€ 397	€ 397
Postbank N.V.	€ 37.827		€ 21.497		€ 578.216	€ 502.798	€ 502.798
Depositorekeningen	€ 1.954.723		€ 1.900.090				
ING	€ 9.942		€ 63.245				
	€ 2.035.679		€ 2.039.603				
TOTALE ACTIVA	€ 2.531.870		€ 2.564.983	TOTALE PASSIVA	€ 2.531.870		€ 2.564.983

* De balans van Productschap Dranken is onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van het Productschap Dranken.

7.5 Staat van baten en lasten Productschap Dranken 2010 (geconsolideerd)*

Jaar 2010 Bedragen in €	Rekening 2010	Bestuur & algemeen	Markt	Product en Dienst	Arbeid	Mede Bewind
	€	€	€	€	€	€
Baten						
1. Heffingen	1.875.223	281.283	750.089	281.283	562.567	0
2. Retributies	0	0	0	0	0	0
3. Diensten aan derden	87.665	13.150	35.066	13.150	26.300	0
4. Rente	28.152	4.223	11.261	4.223	8.445	0
5. Vergoeding opgedragen taken	0	0	0	0	0	0
6. Niet bestede subsidies	0	0	0	0	0	0
7. Overige baten	96.373	14.456	38.549	14.456	28.912	0
Totaal van de baten	2.087.413	313.112	834.965	313.112	626.224	0

Lasten							
1.	Voorzitter/personeelskosten	925.519	138.827	370.208	138.827	277.657	0
2.	Reis-, verblijf- en representatiekosten	56.436	8.466	22.574	8.466	16.930	0
3.	Huisvestingskosten	76.132	11.420	30.452	11.420	22.840	0
4.	Bureaunkosten	61.820	9.272	24.728	9.272	18.548	0
5.	Vergaderkosten	69.051	10.358	27.621	10.358	20.714	0
6.	Financiële relaties	778.458	116.769	311.382	116.769	233.538	0
7.	Diensten door derden	44.610	6.692	17.844	6.692	13.382	0
8.	Overige kosten	53.361	8.004	21.344	8.004	16.009	0
	Subtotaal	2.065.387	309.808	826.153	309.808	619.618	0

9. Interne overboekingen		0	0	0	0		0
--------------------------	--	---	---	---	---	--	---

Totaal van de lasten	2.065.387	309.808	826.153	309.808	619.618	0
-----------------------------	------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------

Saldo	22.026	3.304	8.812	3.304	6.606	0
--------------	---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	----------

Reserve per begin boekjaar	1.592.179	860.150	-50.438	89.030	693.437	
Reserve per einde boekjaar	1.614.205	863.454	-41.626	92.334	700.043	0

* De staat van baten en lasten is onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van het Productschap Dranken.

7.6 Staat van baten en lasten Productschap Dranken 2010 (vergelijkende cijfers)*

	Rekening 2010	Begroting 2010	Rekening 2009
	€	€	€
Baten			
1. Heffingen	1.875.223	1.813.630	1.838.721
2. Retributies	0	0	0
3. Diensten aan derden	87.665	143.000	148.926
4. Rente	28.152	26.080	24.599
5. Vergoeding opgedragen taken	0	0	0
6. Niet bestede subsidies	0	0	0
7. Overige baten	96.373	30.500	171.417
Totaal van de baten	2.087.413	2.013.210	2.183.663

Lasten			
1. Voorzitter/personeelskosten	925.519	960.703	1.062.032
2. Reis-, verblijf-, en representatiekosten	56.436	45.948	52.016
3. Huisvestingskosten	76.132	74.503	51.842
4. Bureaukosten	61.820	92.264	129.619
5. Vergaderkosten	69.051	95.916	93.258
6. Financiële relaties	778.458	684.750	561.085
7. Diensten door derden	44.610	51.432	62.969
8. Overige kosten	53.361	39.613	288.696
Subtotaal	2.065.387	2.045.129	2.301.517
9. Interne overboekingen			0
Totaal van de lasten	2.065.387	2.045.129	2.301.517
Reserve per begin boekjaar	1.592.179	1.592.179	1.235.034
Saldo	22.026	-31.919	-117.854
Bij toegevoegd Herwaardering			474.999
Reserve per einde boekjaar	1.614.205	1.560.260	1.592.179

* De staat van baten en lasten is onder voorbehoud van goedkeuring door het bestuur van het Productschap Dranken.

Afkortingenlijst Productschap Dranken

AWCN	Associatie Watercoolers Nederland
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
CB	Commissie Bier
CBL	Centraal Bureau Levensmiddelenhandel
CBb	College van Beroep voor het bedrijfsleven
NB	Nederlandse Brouwers
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCP	Critical Control Points
CEPS	Confédération Européenne des Producteurs de Spiritueux
CFW	Commissie Frisdranken en Waters
CG	Commissie Gedistilleerd
CNV	Christelijk Nationaal Vakverbond
CS	Commissie Slijters
ECD	Economische Controle Dienst
EFSA	European Food Safety Authority
EIM	Economisch Instituut Midden- en Kleinbedrijf
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
FIOD	Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst
FNV	Federatie Nederlandse Vakbeweging
FWS	Nederlandse vereniging Frisdranken, Waters, Sappen
GDH	Vereniging van de Nederlandse Groothandel in Dranken en Horecabenoedigheden
HACCP	Hazard Analysis of Critical Control Points
HPA	Hoofdproductschap Akkerbouw
LNV	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit
NB	Nederlandse Brouwers
NIGZ	Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie
NVS	Nederlandse Vereniging van Siropenfabrikanten
PBO	Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie
PET	Poly-Ethyleen Terephtalaat
PLW	Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving
REACH	Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals
RIE	Risico-Inventarisatie en -Evaluatie
ROA	Regulier Overleg Alcoholbeleid
ROW	Regulier Overleg Warenwet
SAR	Stuurgroep Alcohol Research
SER	Sociaal-Economische Raad
SGEN	Stichting Gedistilleerd Examens Nederland
STIVA	Stichting Verantwoord Alcoholgebruik
SWEN	Stichting Wijn Examens Nederland
UEPA	Union Européenne des Producteurs d'Alcool
VBR	Vergoeding Behandeling extra Retouremballage
VDN	Vereniging Detailhandel Nederland
VIP	Vereniging van Nederlandse Importeurs en Producenten van Gedistilleerde Dranken
VRM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
nVWA	nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wbo	Wet op de bedrijfsorganisatie
WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
Wtb	Wet tuchtrechtspraak bedrijfsorganisatie

Colofon

Productschap Dranken
Stadhoudersplantsoen 12, 2517 JL Den Haag
Postbus 29739, 2502 LS Den Haag
T 070 - 370 86 60
F 070 - 370 86 61
E info@productschapdranken.nl
W www.productschapdranken.nl

Tekst en cijfers: Productschap Dranken
Redactie en coördinatie: Productschap Dranken

Aan de samenstelling van dit jaarverslag is de grootst mogelijke zorg besteed. Het Productschap Dranken kan echter geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele onjuistheden. Door gebruik te maken van de informatie in dit jaarverslag geeft de gebruiker te kennen met deze uitsluiting van aansprakelijkheid in te stemmen.

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van het Productschap Dranken worden overgenomen of gebruikt.

© 2011 Productschap Dranken

Secretariaat Productschap Dranken
Stadhoudersplantsoen 12, 2517 JL Den Haag
Postbus 29739, 2502 LS Den Haag
T 070 - 370 86 60
F 070 - 370 86 61
E info@productschapdranken.nl
W www.productschapdranken.nl

Commissie Bier
Dagelijkse Groenmarkt 3 – 5, 2513 AL Den Haag
Postbus 179, 2501 CD Den Haag
T 070 - 318 07 10
F 070 - 310 61 73
E info@commissiebier.nl
W www.commissiebier.nl

Commissie Frisdranken en Waters
Dagelijkse Groenmarkt 3 – 5, 2513 AL Den Haag
Postbus 179, 2501 CD Den Haag
T 070 - 318 07 10
F 070 - 310 61 73
E fris&waters@productschapdranken.nl
W www.productschapdranken.nl/fris&waters

Commissie Gedistilleerd
Stadhoudersplantsoen 12, 2517 JL Den Haag
Postbus 29739, 2502 LS Den Haag
T 070 - 370 86 60
F 070 - 370 86 61
E info@pdcg.nl
W www.pdcg.nl

Commissie Slijters
Museumpark 7, 3015 CB Rotterdam
T 010 - 225 00 72
F 010 - 225 09 94
E info@commissieslijters.nl
W www.commissieslijters.nl